

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

"مطالبات اقتصادی" رهبر انقلاب در سال ۱۳۹۹

(بر اساس بیانات رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۹۹)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: امید جلوداریان

این پژوهش به بررسی مطالبات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۹۹ اختصاص دارد. بررسی بیانات رهبر انقلاب در این زمینه نشان می‌دهد که یکی از دغدغه‌های اصلی ایشان، سامان دادن به اوضاع اقتصادی کشور است. رهبر انقلاب در حوزه اقتصادی، دستورها، توصیه‌ها و مطالباتی مطرح کرده‌اند که از جمله آنها رونق و جهش تولید، اشتغال و بهبود فضای کسب و کار، مهار تورم، مدیریت نظام پولی و مالی، قطع وابستگی اقتصاد کشور به نفت، اصلاحات بانکی و گمرکی و مالیاتی، جلوگیری از قاچاق و واردات بی‌رویه، توجه به نقش کارگر در تامین هدف اقتصاد کشور، حذف مقررات دست‌وپاگیر، مقابله با سفته‌بازی‌ها و سوداگری‌های زیان‌بخش و معافیت‌های مالیاتی در موارد ضروری است.

توجه به بخش‌های مهم و اولویت‌دار در زمینه جهش تولید از جمله مطالبات اصلی رهبر انقلاب در سال ۱۳۹۹ بوده است که ایشان در این باره بر توسعه ظرفیت پالایشگاهی، اجرای طرح‌های پتروشیمی، اجرای طرح‌های کشاورزی، تمرکز بر بخش‌های قطعه‌سازی، معدن، دارو و واکسن، زنجیره پوشاک، کفش و لوازم خانگی تاکید می‌کنند. تمرکز بر راهکارهای عملیاتی مشخص برای جهش تولید نظیر افزایش تولید خودرو با اتکا به ظرفیت قطعه‌سازان داخلی، افزایش تولیدات صنعت نفت با تکیه بر دانش‌بنیان کردن صنایع نفتی و افزایش تولید خوراک دام و دانه‌های روغنی از دیگر مطالبات رهبر انقلاب در زمینه جهش تولید بوده است.

ساماندهی موضوع خام‌فروشی و صادرات فله‌ای مواد خامی نظیر سنگ‌های معدنی قیمتی، خاک‌های بارزش، زعفران، خرما و گشنیز از دیگر مطالبات اقتصادی رهبر انقلاب در سال ۱۳۹۹ بوده است.

از موضوعات مهم و مورد تاکید رهبر انقلاب در سال ۱۳۹۹، مهار نوسان قیمت‌ها و ایجاد ثبات در بازار بوده است. رهبر انقلاب به صراحت از گرانی‌ها و اوضاع بد معیشتی مردم گله، اقدام مسئولان را برای حل این مشکلات طلب و بر راه حل داشتن مشکلات معیشتی تاکید می‌کنند.

حفظ و تقویت ارزش پول ملی با اقدامات بلندمدت نظیر تقویت بنیه اقتصادی، رشد تولید و رشد توسعه کشور و اقدامات کوتاه مدت مانند برخورد با واردات کالاهای لوکس و برخورد با خرید ملک در خارج از کشور از دیگر مطالبات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۹۹ است.

رهبر انقلاب در بیاناتشان در سال ۱۳۹۹، ساماندهی و بهبود فضای کسب و کار را مطالبه می‌کنند. حمایت از تولید و تولیدکننده با برداشتن موانع و بازکردن میدان برای سرمایه‌گذار و تولیدکننده، تزریق نقدینگی، به‌کاربرگشتن کارخانه‌های راکد و تعطیل شده و ایجاد پنجره واحد صدور مجوزها در این راستا ارزیابی می‌شود.

اصلاح فرایند بودجه‌ریزی، اثبات کردن سیاست‌های اجرایی اقتصاد، استفاده بهینه از ظرفیت منابع طبیعی، توجه به موضوع ناهماهنگی در بخش‌های پایین‌دستی و حل مشکلات تسهیلات بانکی از دیگر مطالبات اقتصادی رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۹۹ بوده است.

۱- توجه به بخش‌های مهم و اولویت دار در زمینه جهش

تولید:

۱-۱- توسعه ظرفیت پالایشگاهی:

۱-۱-۱- ساخت پالایشگاه میعانات در بندرعباس و مجتمع پالایشگاهی سیراف

۱-۲- اجرای طرح‌های پتروشیمی

۱-۳- اجرای طرح‌های کشاورزی:

۱-۳-۱- تمرکز بر تولید محصولات اساسی (گندم، دانه‌های روغنی، گیاهان

دارویی، آبزیان)

۱-۳-۲- خودکفایی در محصولات اساسی با استفاده از شیوه‌های آبیاری مدرن

۱-۴- تمرکز بر زیرساخت‌ها:

۱-۴-۱- حمل‌ونقل ریلی

۱-۵- توجه ویژه به قطعه‌سازی

۱-۶- تمرکز بر بخش معدن

۱-۷- نگاه ویژه به بخش دارو و واکسن

۱-۸- تمرکز جدی بر زنجیره پوشاک، کفش و لوازم خانگی:

۱-۸-۱- از ظرفیت‌های مهم و ریشه‌دار کشور

۱-۸-۲- تاکید بر جلوگیری از واردات این محصولات

۱-۸-۳- نادرست بودن برچسب تولید خارج زدن بر روی تولیدات پوشاک

۱-۹- تمرکز بر راهکارهای عملیاتی مشخص برای جهش تولید:

۱-۹-۱- افزایش تولید خودرو با اتکا به ظرفیت قطعه‌سازان داخلی

۱-۹-۲- افزایش تولیدات صنعت نفت با تکیه بر دانش‌بنیان کردن صنایع نفتی

۱-۹-۳- افزایش تولید خوراک دام و دانه‌های روغنی

۲- قطع وابستگی اقتصاد به نفت و جدی گرفتن

سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

۳- اصلاحات گمرکی

مطالبات اقتصادی رهبر

انقلاب در سال ۱۳۹۹:

۴- جلوگیری از واردات بی‌رویه و قاچاق:

۴-۱- تأکید بر واردنشدن محصولی که در کشور تولید می‌شود یا امکان تولید دارد:

۴-۱-۱- نادرست بودن تصمیم برخی دستگاه‌های اجرایی در خصوص بازکردن راه واردات بی‌مورد

۴-۱-۲- نادرست بودن تصمیم افزایش کیفیت خودروهای داخلی از طریق واردات خودروهای خارجی

۵- توجه به موضوع پولشویی

۶- توجه به موضوع خام‌فروشی و صادرات فله‌ای مواد خام (سنگ‌های معدنی قیمتی، خاک‌های باارزش، زعفران، خرما، گشنیز)

۷- مهار نوسان قیمت‌ها و ایجاد ثبات در بازار:

۷-۱- مضر بودن تغییر روزانه قیمت اجناس

۷-۲- لزوم اقدام مسئولان برای حل مشکلات معیشتی و گرانی:

۷-۲-۱- راه حل داشتن مشکلات معیشتی

۷-۳- حل مشکل کمبود تصنعی و خرابکارانه برخی اقلام و کالاها در مقاطعی خاص

۸- جلوگیری از افسارگسیختگی قیمت ارز:

۸-۱- بررسی دلایل سیاسی و امنیتی افزایش قیمت ارز

۹- حفظ و تقویت ارزش پول ملی:

۹-۱- اقدامات بلندمدت:

۹-۱-۱- تقویت بنیه اقتصادی، رشد تولید و رشد توسعه کشور

۹-۲- اقدامات کوتاه مدت:

۹-۲-۱- برخورد جدی با اقدامات بدخواهانه و سودجویانه در زمینه کاهش ارزش پول ملی:

۹-۲-۱-۱- برخورد با واردات کالاهای لوکس

۹-۲-۱-۲- برخورد با خرید ملک در خارج از کشور

۹-۲-۲- کمک دستگاه‌های اجرایی به بانک مرکزی

۱۰- ساماندهی و بهبود فضای کسب و کار:

۱-۱۰- حمایت از تولید و تولیدکننده:

۱-۱-۱۰- برداشتن موانع و بازکردن میدان برای سرمایه‌گذار، صاحب فکر و

تولیدکننده

۱-۱-۲- تزییق تقدینگی

۱-۲- بستن منافذ فساد و برخورد با مفسد

۱-۳- حل مشکل تعطیلی یا زیر ظرفیت کارکردن کارخانه‌ها:

۱-۳-۱- به کار برگشتن کارخانه‌های راکد و تعطیل شده

۱-۴- ایجاد پنجره واحد صدور مجوزها:

۱-۴-۱- توجه به موضوع پیچ‌وخم‌های عجیب و غریب اداری در اعطای

مجوزها

۱-۵- وارد میدان شدن شرکت های دانش‌بنیان

۱-۶- توجه جدی به مسئله پژوهش که سرچشمه تولید است

۱-۷- کنترل نقدینگی، خروج آن از سرگردانی و هدایت آن به

سمت تولید:

۱-۷-۱- ضرورت تشکیل هیئت شبانه‌روزی متخصص برای جستجوی روش-

های مدیریت تقدینگی

۱۱- اصلاح فرایند بودجه‌ریزی (بودجه بندی عملیاتی):

۱-۱۱- معیوب و نامتوازن بودن بودجه‌بندی

۱۲- باثبات کردن سیاست‌های اجرایی اقتصاد

۱۳- استفاده بهینه از ظرفیت منابع طبیعی (گاز، نفت،

فلزات، مراتع و جنگل‌ها)

۱۴- توجه به قطعه‌سازی

۱۵- توجه به موضوع ناهماهنگی در بخش‌های پایین‌دستی

۱۶- حل مشکلات مربوط به نظام و تسهیلات بانکی

۱۷- اصلاحات مالیاتی

مطالبات اقتصادی رهبر
انقلاب در سال ۱۳۹۹:

۱۸- حل مشکلات جامعه کارگری و اهتمام به حقوق نیروی

کار:

۱-۱۸- دستمزد عادلانه و پرداخت منظم و بدون تأخیر آن

۱۸-۲- امنیت شغلی

۱۸-۳- بیمه

۱۸-۴- آموزش

۱۸-۵- خدمات رفاهی

۱۸-۶- بهداشت و درمان

۱۹- پرهیز از نگاه به بیرون در زمینه اقتصاد و درعین حال

ارتباط با بازارهای خارجی

۲۰- تشکیل دادگاه‌های تجاری برای رفع اختلافات

اقتصادی

۲۱- اجرای صحیح و کامل سیاست‌های اصل ۴۴ و

تصدی‌گری نکردن براساس سیاست‌های کلی این اصل:

۲۱-۱- مشارکت دادن واقعی مردم در اقتصاد

۲۲- تشویق به کار عمومی در مقابل انتظار نابجای

«مفت‌خواری» و «مفت‌جویی»

۲۳- ارتقای دانش و مهارت نیروی کار و سهم آن از عواید

بنگاه‌های اقتصادی

۲۴- شناسایی و برطرف کردن موانع تولید

مطالبات اقتصادی رهبر

انقلاب در سال ۱۳۹۹:

۱- توجه به بخش‌های مهم و اولویت دار در زمینه جهش تولید:

۱-۱- توسعه ظرفیت پالایشگاهی:

۱-۱-۱- ساخت پالایشگاه میعانات در بندرعباس و مجتمع پالایشگاهی سیراف

۱-۲- اجرای طرح‌های پتروشیمی

۱-۳- اجرای طرح‌های کشاورزی:

۱-۳-۱- تمرکز بر تولید محصولات اساسی (گندم، دانه‌های روغنی، گیاهان دارویی، آبیان)

۱-۳-۲- خودکفایی در محصولات اساسی با استفاده از شیوه‌های آبیاری مدرن

۱-۴-۱- حمل و نقل ریلی

۱-۴-۲- زیرساخت‌ها: تمرکز بر

۷-۱- نگاه ویژه به
بخش دارو و واکسن

۶-۱- تمرکز بر بخش
معادن

۵-۱- توجه ویژه به
قطعه‌سازی

۸-۱- تمرکز جدی بر زنجیره پوشاک، کفش و لوازم خانگی:

۱-۸-۱- از ظرفیت‌های مهم و ریشه‌دار کشور

۲-۸-۱- تاکید بر جلوگیری از واردات این محصولات

۳-۸-۱- نادرست بودن برچسب تولید خارج زدن بر روی
تولیدات پوشاک

۹-۱- تمرکز بر راهکارهای عملیاتی مشخص برای جهش تولید:

۱-۹-۱- افزایش تولید خودرو با اتکا به ظرفیت قطعه‌سازان داخلی

۲-۹-۱- افزایش تولیدات صنعت نفت با تکیه بر دانش‌بنیان کردن
صنایع نفتی

۳-۹-۱- افزایش تولید خوراک دام و دانه‌های روغنی

۳- اصلاحات گمرکی

۲- قطع وابستگی اقتصاد به نفت و جدی گرفتن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

۴-۱- تأکید بر واردنشدن محصولی که در کشور تولید می‌شود یا امکان تولید دارد:

۴- جلوگیری از واردات بی‌رویه و قاچاق:

۴-۱-۲- نادرست بودن تصمیم افزایش کیفیت خودروهای داخلی از طریق واردات خودروهای خارجی

۴-۱-۱- نادرست بودن تصمیم برخی دستگاه‌های اجرایی در خصوص بازکردن راه واردات بی‌مورد

۵- توجه به موضوع پولشویی

۶- توجه به موضوع خام‌فروشی و صادرات فله‌ای مواد خام (سنگ‌های معدنی قیمتی، خاک‌های باارزش، زعفران، خرما، گشنیز)

۷-۳- حل مشکل کمبود تصنیعی و خرابکارانه برخی اقلام و کالاها در مقاطعی خاص

۷-۲- لزوم اقدام مسئولان برای حل مشکلات معیشتی و گرانی:

۷- مهار نوسان قیمت‌ها و ایجاد ثبات در بازار:

۷-۲-۱- راه حل داشتن مشکلات معیشتی

۷-۱- مضر بودن تغییر روزانه قیمت اجناس

۱۸- حل مشکلات جامعه
کارگری و اهتمام به حقوق
نیروی کار:

۱۸-۱- دستمزد عادلانه و
پرداخت منظم و بدون تأخیر
آن

۱۸-۲- امنیت شغلی

۱۸-۳- بیمه

۱۸-۴- آموزش

۱۸-۵- خدمات رفاهی

۱۸-۶- بهداشت و درمان

۱۹- پرهیز از نگاه به بیرون
در زمینه اقتصاد و درعین
حال ارتباط با بازارهای
خارجی

۲۰- تشکیل دادگاههای
تجاری برای رفع اختلافات
اقتصادی

۲۱- اجرای صحیح و کامل سیاست‌های اصل ۴۴ و تصدی‌گری نکردن براساس سیاست‌های کلی این اصل:

۱-۲۱- مشارکت دادن واقعی مردم در اقتصاد

۲۲- تشویق به کار عمومی در مقابل انتظار نابجای «مفت‌خواری» و «مفت‌جوایی»

۲۳- ارتقای دانش و مهارت نیروی کار و سهم آن از عواید بنگاه‌های اقتصادی

۲۴- شناسایی و برطرف کردن موانع تولید

ردیف	موضوع	مهم ترین محورها	مستندات
۱	مطالبات اقتصادی رهبر انقلاب در سال ۱۳۹۹	<p>۱- توجه به بخش های مهم و اولویت دار در زمینه جهش تولید:</p> <p>۱-۱- توسعه ظرفیت پالایشگاهی:</p> <p>۱-۱-۱- ساخت پالایشگاه میعانات در بندر عباس و مجتمع پالایشگاهی سیراف</p> <p>۱-۲- اجرای طرح های پتروشیمی</p> <p>۱-۳- اجرای طرح های کشاورزی:</p> <p>۱-۳-۱- تمرکز بر تولید محصولات اساسی (گندم، دانه های روغنی، گیاهان دارویی، آبریزان)</p> <p>۱-۳-۲- خودکفایی در محصولات اساسی با استفاده از شیوه های آبیاری مدرن</p> <p>۱-۴- تمرکز بر زیرساخت ها:</p> <p>۱-۴-۱- حمل و نقل ریلی</p> <p>۱-۵- توجه ویژه به قطعه سازی</p> <p>۱-۶- تمرکز بر بخش معدن:</p> <p>۱-۷- نگاه ویژه به بخش دارو و واکسن</p>	<p>«و اما شعار سال. سال ۹۸ را ما به عنوان سال «رونق تولید» معرفی کردیم... طبق گزارشهای موقتی که در اختیار بنده هست، تولید کشور حرکتی پیدا کرد؛ برخی از کارخانه هایی که راکد شده بودند و تعطیل شده بودند، به کار برگشتند؛ بعضی که زیر ظرفیت کار میکردند، ظرفیت خوبی پیدا کردند؛ شرکتهای دانش بنیان وارد میدان شدند؛ دستگاه های مختلف تلاش کردند و کار کردند، تولید حرکتی پیدا کرد، یک کاری انجام گرفت. مسئله ی پژوهش - که سرچشمه ی تولید، پژوهش و تحقیق است- در کشور به طور جدی در این سال انجام گرفت که ما نمونه هایش را دیدیم. خوب، این کارها شده است در کشور، این جور نیست که کار نشده باشد، لکن آنچه من میخواهم بگویم این است که این کاری که تا حالا شده شاید حتی یکدهم آن چیزی که برای کشور احتیاج است نباشد. البته من «یکدهم» را از روی آمار دقیق نمیگویم، بلکه حدس میزنم «یکدهم»؛ یعنی شاید واقعاً ده برابر این، کار باید انجام بگیرد؛ چه کار تحقیقی، چه کار تولیدی، چه کارهای گوناگون از همین قبیل، تا رونق تولید در زندگی مردم اثر خودش را نشان بدهد. در سال ۹۸ تولید تکان خورد، حرکت کرد و راه افتاد تا یک حدودی، لکن اثری در زندگی مردم از آن محسوس نشد. ما بایستی تولید را به جایی برسانیم که در زندگی مردم اثر بگذارد. البته مسائل اقتصادی کشور مسائل متعددی است -مسئله ی اصلاحات بانکی، اصلاحات گمرکی، اصلاحات مالیاتی، بهبود فضای کسب و کار و از این قبیل- لکن نقش تولید یک نقش یگانه و بی همتایی است. اگر ما بتوانیم تولید را راه بیندازیم و با توجه به بازار وسیع خود کشور در داخل -اگر چه که تولید به فروش و به بازارهای خارجی احتیاج دارد، اما ما هم ضمن اینکه میتوانیم با بازارهای خارجی ارتباط داشته باشیم، عمده ی بازار فروش ما داخل کشور است با این جمعیت هشتاد میلیونی- اگر بشود تولید را ان شاء الله حرکت بدهیم و پیش ببریم، مشکلات اقتصادی قطعاً تمام خواهد شد و این تحریمهایی که کرده اند به نفع ما تمام خواهد شد؛ تا الان البته ضررهایی داشته لکن سودهایی هم در کنارش وجود داشته؛ یعنی ما را وادار کرده به اینکه به فکر امکانات خودمان باشیم، به فکر تهیه ی لوازم زندگی و نیازهای کشور از طریق امکانات داخلی باشیم، که این برای ما خیلی مغتنم است و همین ان شاء الله ادامه پیدا خواهد کرد. پس بنابراین، ما باز به تولید نیاز داریم. سال گذشته گفتیم «رونق تولید»، امسال بنده عرض میکنم «جهش تولید»؛ امسال سال جهش تولید است. این شد شعار امسال؛ کسانی که دست اندر کار هستند جوری عمل کنند که تولید ان شاء الله جهش پیدا کند و یک تغییر محسوس در زندگی مردم ان شاء الله به وجود بیاورد. البته این احتیاج به برنامه ریزی دارد؛ سازمان برنامه به نحوی، مجلس شورا و مرکز تحقیقاتش به نحوی، قوه ی قضائیه به نحوی -قوه ی قضائیه هم نقش دارد- مجموعه های دانش بنیان به نحوی. مجموعه های جوان و مبتکر بحمد الله در کشور زیادند و بنده در طول امسال -سال ۹۸- و سال قبل، با تعدادی از اینها نشست های بسیار خوب و مفیدی داشتم، آنها را از نزدیک دیدم، حرفهایشان را از نزدیک شنفتم؛ جوانهای علاقه مند به کار و پای کار و پُرامید و پُرنیرو و پُرانگیزه و پُر استعداد و ابتکار. اینها بحمد الله هستند؛ اینها باید همه در برنامه ریزی ها شرکت کنند و این کار با برنامه ریزی ان شاء الله پیش برود».</p> <p>«امروز در کشور، یکی از مسائل ما، مشکلات ما، طرحهای نیمه تمام ما است؛ کار را به نهایت نرساندن، یکی از عیوب کار ما است. اینجا امیرالمؤمنین میفرماید کار و به سرانجام رساندن کار. بنابراین، این معنای عمومی کار است، این مخصوص کار به معنای اقتصادی آن نیست؛ کار عملی است، کار دینی است، کار دنیایی است، کار دسته جمعی است، کار سیاسی است، کار جهادی است؛ این عمل، همه جور کاری را شامل میشود؛ که در قرآن هم شما</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۱-۸-۱- تمرکز جدی بر زنجیره پوشاک، کفش و لوازم خانگی:</p> <p>۱-۸-۱-۱- از ظرفیت‌های مهم و ریشه‌دار کشور</p> <p>۱-۸-۲- تاکید بر جلوگیری از واردات این محصولات</p> <p>۱-۸-۳- نادرست بودن برچسب تولید خارج زدن بر روی تولیدات پوشاک</p> <p>۱-۹-۱- تمرکز بر راهکارهای عملیاتی مشخص برای جهش تولید:</p> <p>۱-۹-۱-۱- افزایش تولید خودرو با اتکا به ظرفیت قطعه‌سازان داخلی</p> <p>۱-۹-۲- افزایش تولیدات صنعت نفت با تکیه بر دانش‌بنیان کردن صنایع نفتی</p> <p>۱-۹-۳- افزایش تولید خوراک دام و دانه‌های روغنی</p> <p>۲- قطع وابستگی اقتصاد به نفت و جدی گرفتن سیاست‌های اقتصاد مقاومتی</p> <p>۳- اصلاحات گمرکی</p> <p>۴- جلوگیری از واردات بی‌رویه و قاچاق:</p>	<p>ملاحظه میکنید «عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ» چقدر تکرار شده؛ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ؛ وَ عَمِلُوا صَالِحًا. راجع به «عمل» در قرآن تکرار شده و بحث عمل در قرآن به طور مکرر آمده است. خب، اینجا تکیه‌ی بر روی این معنای از کار، نقطه‌ی مقابل مفت‌خواری است. یعنی توجه بکنیم به اینکه انتظار نداشته باشیم به طور مفت چیزی گیر ما بیاید؛ چه در زمینه‌ی مسائل دینی و پاداش اخروی، چه در زمینه‌ی مسائل دنیایی، چه در مقوله‌ی مسائل مهم [کشوری، مسائل سیاسی، مسائل اجتماعی، باید کار کرد، دنبال کار باید بود، نتیجه‌ی کار را باید مطالبه کرد؛ مفت‌خواری و مفت‌جویی غلط است؛ پس تکیه‌ی بر عمل به این معنا به خاطر این خصوصیات است.</p> <p>و اما تکیه‌ی به کار به معنای دوم - که معنای اقتصادی است - هم در اسلام مطرح است. اینکه پیغمبر اکرم دست کارگر را میگیرد و میبوسد، این خیلی چیز مهمی است. یا پیغمبر اکرم میفرماید که «وَلَكِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ عَبْدًا إِذَا عَمَلَ عَمَلًا أَحْكَمَهُ»، خدای متعال آن کسی را که عمل انجام میدهد، کار انجام میدهد و آن کار را به طور محکم و متقن انجام میدهد، با احساس مسئولیت انجام میدهد، دوست میدارد. بنابراین در اسلام مقوله‌ی کار به هر دو معنا مطرح است، منتها من امروز راجع به این معنای دوم چند جمله‌ای را عرض میکنم. خب هدف اقتصاد کشور چیست؟ هدف اقتصاد عبارت است از تولید ثروت و تقسیم عادلانه‌ی آن. یک اقتصاد سالم این جور اقتصادی است که بتواند ثروت را در کشور تولید کند و آن را به نحو عادلانه، به نحو صحیح بین آحاد مردم کشور تقسیم کند؛ این اقتصاد، اقتصاد سالمی است.</p> <p>برای رسیدن به این اقتصاد سالم دو سه ستون اصلی وجود دارد؛ یک ستون اصلی عبارت است از ستون کارگر؛ بنابراین یکی از عاملهای درجه‌ی اول تولید ثروت در کشور عبارت است از کارگر؛ البته کارگر هر چه ماهر باشد، نوآور باشد، خلاق باشد - همچنان که امروز در این گزارش دیده شد که کارگرها از خودشان خلاقیت و نوآوری و مهارت نشان میدهند - طبعاً نتیجه‌ی کار برتر و بالاتر است. لذاست که یکی از وظایف ما در زمینه‌ی مسائل کارگری این است که بتوانیم دانش و مهارت نیروی انسانی‌مان را ارتقا بدهیم؛ این یکی از وظایف است که حالا دیدم بعضی از بنگاه‌های اقتصادی به این نکته توجه دارند و در گزارششان بود. یکی از وظایف بنگاه‌های اقتصادی این است که بتوانند دانش و مهارت نیروی کار را، نیروی انسانی موجود را افزایش بدهند و ارتقا بدهند؛ این میتواند نتیجه‌ی مطلوبی ببخشد. در نقطه‌ی مقابل هم کارگر است که طبعاً با مهارت بیشتر، با احساس مسئولیت بیشتر - که آن احساس مسئولیت، همان «فَأَحْكَمَهُ» یا «فَأَتَّقَنَهُ» در روایت است - کار را محکم‌کاری کند، متقن انجام بدهد، درست انجام بدهد، سهل‌انگاری نکند؛ این وظیفه‌ی مشترکی است بین کارگر و کارفرما.</p> <p>یک همکاری دوجانبه‌ی واقعی میان نیروی کار، و سرمایه‌گذار که اصطلاحاً به او کارفرما گفته میشود میتواند تولید و ارزش افزوده را افزایش بدهد؛ یک همکاری مشترک از سوی کارگر و از سوی کارفرما یا سرمایه‌گذار. نیروی کار و کارگر مهارتش را، احساس مسئولیتش را افزایش بدهد، دقتش را افزایش بدهد و با مسئولیت بیشتر کار بکند، کارفرما [هم] سهم نیروی کار را از عواید بنگاه اقتصادی افزایش بدهد؛ این یکی از چیزهایی است که لازم است. دیدم دوستانی شکایت میکنند از بعضی از مصوباتی که نظرات کارگر در آنها ملاحظه نشده. خیلی خب، این مقررات بایستی حتماً با نگاه عادلانه تنظیم بشود و مسئولین بنگاه‌ها هم به این نکته توجه بکنند. بنابراین ما در سیاست‌های اقتصاد مقاومتی همین را گفتیم، یعنی همکاری این دو را؛ که آن وقت در این صورت این دو، یعنی هم کارگر و هم کارفرما مشترکاً ستون اصلی ایجاد رشد اقتصادی و پیشرفت اقتصادی را تشکیل میدهند.</p> <p>یکی از نکاتی که در باب کارگران و به مناسبت هفته‌ی کارگر خوب است روی آن تکیه بشود، مسئله‌ی رعایت حق نیروی کار است. حقوق طبیعی نیروی کار باید رعایت بشود؛ یعنی دستمزد عادلانه، پرداخت منظم و بدون تأخیر، ثبات اشتغال یعنی امنیت شغلی که بنده روی</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۴-۱- تأکید بر واردنشدن محصولی که در کشور تولید می‌شود یا امکان تولید دارد:</p> <p>۴-۱-۱- نادرست بودن تصمیم برخی دستگاه‌های اجرایی در خصوص بازکردن راه واردات بی‌مورد</p> <p>۴-۱-۲- نادرست بودن تصمیم افزایش کیفیت خودروهایی داخلی از طریق واردات خودروهایی خارجی</p> <p>۵- توجه به موضوع پولشویی</p> <p>۶- توجه به موضوع خام‌فروشی و صادرات فلزهای مواد خام (سنگ‌های معدنی قیمتی، خاک‌های بارزش، زعفران، خرما، گشنیز)</p> <p>۷- مهار نوسان قیمت‌ها و ایجاد ثبات در بازار:</p> <p>۷-۱- مضر بودن تغییر روزانه قیمت اجناس</p> <p>۷-۲- لزوم اقدام مسئولان برای حل مشکلات معیشتی و گرانی:</p>	<p>این امنیت شغلی هم سالهای قبل تأکید کرده‌ام که این یکی از مسائل بسیار مهم است. بعضی از آقایانی که صحبت کردند، اشاره کردند که هیچ نیروی کاری را در این مدت از کار منفک نکردند؛ این بسیار کار خوبی است، بسیار روش خوبی است؛ امنیت شغلی. مسئله‌ی بیمه، مسئله‌ی آموزش، مسئله‌ی خدمات رفاهی، مسئله‌ی بهداشت و درمان، اینها چیزهایی است که جزو حقوق کارگران است و این وظایف طبیعی کارفرما است. البته اگر اهتمام بیشتری نسبت به کارگر انجام بگیرد مثل اینکه نیازهای خانواده مورد مراعات قرار بگیرد یا آموزش فرزندان یا ازدواج و امثال اینها، طبعاً تأثیر بیشتری در ارتباط و التیام بین کارگر و کارفرما خواهد داشت که امر مبارک و خوبی است. به همین مناسبت این تذکر را من عرض بکنم که در دنیای کنونی تحولات فناوری لحظه‌ای است -حالا اگر تعبیر مبالغه‌آمیز نباشد- یعنی بسرعت این تحولات دارد انجام میگیرد؛ بنابراین چون این تحولات پی‌درپی فناوری هست، یکی از ضرورتها برای بنگاه‌های صنعتی و کشاورزی و بنگاه‌های اقتصادی یادگیری مداوم است؛ حالا این یادگیری هم به معنای یادگیری آموزشی، و هم به معنای یادگیری تجربه است. گاهی هست که کسانی که تجربه‌ی کار دارند، فواید اینها برای نسل بعد خودشان از آموزشهای جدید هم بیشتر است. فرض بفرمایید حالا همین خانواده‌ی کشاورزی که اینجا گزارش دادند از خراسان، یقیناً سودی که آن نسل سوم از دانش جدید و معلومات جدید برده، بیشتر نیست از سودی که از تجربه‌ی پدران خودش و تجربه‌ی دو نسل قبل از خود برده. بنابراین، هم از دانش استفاده بشود، هم از تجربه‌ی نیروهای مجرب استفاده بشود. یک نکته‌ی دیگر هم این است که اگر بهره‌وری نیروی کار ارتقا پیدا کند، کیفیت کار ارتقا پیدا خواهد کرد. همین مسئله‌ی آموزشی که عرض کردیم، اگر چنانچه تحقق پیدا کند -که قهراً نیروی کار بهره‌وری بیشتری خواهد داشت- قیمت تمام‌شده یا هزینه‌ی کار کمتر خواهد شد. این طبعاً کیفیت را ارتقا میدهد؛ کیفیت وقتی ارتقا پیدا بکند، قدرت رقابت بیشتر میشود و رواج و رونق اقتصادی به وجود می‌آید، بخصوص در زمینه‌ی صادرات. یک نکته‌ی دیگر در مورد کارگران این است که در دو قرن گذشته کارگران در عرصه‌ی سیاسی تأثیرگذار بودند. در همه جای دنیا؛ هم در اروپا، هم در کشورهای دیگر، در عرصه‌ی سیاسی کارگران تأثیرگذار بودند. در کشور ما هم کارگران تأثیرگذار بودند به معنای واقعی کلمه. در پیروزی انقلاب -همان طور که اشاره کردند در اول این جلسه- کارگرها، کارگرهای شرکت نفت و بعضی مناطق دیگر، حقیقتاً تأثیر گذاشتند در وضع پیشرفت انقلاب. بعد هم در دوران جمهوری اسلامی یکی از برترین قشرها در همراهی با اهداف جمهوری اسلامی کارگرها بودند؛ چه در دوران دفاع مقدس، چه در دورانهای بعد و در حوادث گوناگون همواره کارگرها جلو بودند، تلاش کردند، کار کردند به نفع نظام، و در خدمت نظام قرار داشتند. بنابراین پیوند میان نظام جمهوری اسلامی و کارگران یک پیوند دائمی است و امیدواریم ان‌شاءالله این پیوند ادامه پیدا کند؛ و این البته وظایف مسئولان نظام را نسبت به کارگران افزایش میدهد؛ و وظایف فراوانی همه نسبت به جامعه‌ی کارگری دارند؛ از مسئولین گوناگون در سه قوه و آحاد مردم تا کارفرمایان و صاحبان صنایع و مناطق کشاورزی. راجع به جهش تولید؛ خوب ما امسال را اعلام کردیم به عنوان سال «جهش تولید»؛ الان هم در اردیبهشت ماه هستیم، هنوز اول سال هستیم، یعنی فرصت و امکان برای اینکه به معنای واقعی کلمه در امسال جهش تولید انجام بگیرد هست؛ یعنی ما در ضیق وقت قرار نداریم. الان فرصت خیلی خوبی هست -ده یازده ماه مجال هست- دستگاه‌های مختلف میتوانند به وظایفی که به جهش تولید منتهی میشود، ان‌شاءالله عمل بکنند. لذا من چند نکته را در باب جهش تولید عرض می‌کنم:</p> <p>اولاً درباره‌ی تولید خیلی صحبت کردیم؛ بنده هم زیاد صحبت کرده‌ام، مسئولینی هم که دلسوز بودند، علاقه‌مند بودند گفته‌اند. من میخواهم این را بگویم که تولید را میتوان به سیستم ایمنی و دفاعی بدن تشبیه کرد؛ این روزها که مسئله‌ی کرونا هم مطرح است، نقش</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۷-۲-۱- راه حل داشتن مشکلات معیشتی</p> <p>۷-۳- حل مشکل کمبود تصنیعی و خرابکارانه برخی اقلام و کالاها در مقاطعی خاص</p> <p>۸- جلوگیری از افسار گسیختگی قیمت ارز:</p> <p>۸-۱- بررسی دلایلی سیاسی و امنیتی افزایش قیمت ارز</p> <p>۹- حفظ و تقویت ارزش پول ملی:</p> <p>۹-۱- اقدامات بلندمدت:</p> <p>۹-۱-۱- تقویت بنیه اقتصادی، رشد تولید و رشد توسعه کشور</p> <p>۹-۲- اقدامات کوتاه مدت:</p> <p>۹-۲-۱- برخورد جدی با اقدامات بدخواهانه و سودجویانه در زمینه کاهش ارزش پول ملی:</p> <p>۹-۲-۱-۱- برخورد با واردات کالاهای لوکس</p> <p>۹-۲-۱-۲- برخورد با خرید ملک در خارج از کشور</p> <p>۹-۲-۲- کمک دستگاه‌های اجرایی به بانک مرکزی</p> <p>۱۰- ساماندهی و بهبود فضای کسب و کار:</p>	<p>سیستم دفاعی بدن در مواجهه‌ی با ویروس‌ها، با میکروب‌ها و مهاجمهای ضد سلامت نقش خیلی مهمی است. همین ویروس کرونا بلاشک وارد خیلی از بدن‌ها شد، لکن آنها مریض نشدند؛ چرا؟ به خاطر اینکه یک سیستم دفاعی سالم خوبی داشتند که توانست دفاع کند و امنیت بدن را تأمین بکند. اگر ما در اقتصاد کشور، اقتصاد را به یک بدن انسان تشبیه بکنیم، سیستم دفاعی و امنیت‌بخش اقتصاد عبارت از تولید است؛ یعنی آن چیزی که می‌تواند ویروس‌های مهاجم و میکروب‌های مهاجم به اقتصاد را خنثی بکند و آن را سالم نگه دارد تولید در کشور است. اگر ما همواره تولید خوب و مناسب و شایسته و رو به رشد در کشور داشته باشیم، در مقابل این ویروس‌هایی که طبیعتاً وجود دارند - که البته اقتصاد ما متأسفانه دچار میکروب‌ها و ویروس‌های طبیعی متعددی است؛ ویروس‌های دست‌ساز هم هستند، مثل تحریم، مثل همین مسئله‌ی قیمت نفت؛ اینها حوادثی هستند که به اقتصاد ضربه می‌زنند - می‌توانیم مقاومت بکنیم. مسئله‌ی تولید یک نقش تأثیرگذار عجیبی به این شکل دارد، که طبعاً بایستی آن را مهم شمرد و به آن توجه کرد. اگر ما بتوانیم این سیستم دفاعی و ایمنی پیکره‌ی اقتصاد کشور را تأمین کنیم و از همه جهت، آن را آماده نگه بداریم، بلاشک این مشکلات، این تکلنه‌های گوناگون بین‌المللی و تکلنه‌های مختلف اقتصادی نخواهد توانست به کشور صدمه‌ی اساسی و مهمی وارد کند. خوب، تولید می‌تواند یک اقتصاد ملی قوی را در کشور تشکیل بدهد؛ یعنی در ساخت یک اقتصاد قوی، تولید نقش اول را دارد؛ یک تأثیر حیاتی غیر قابل انکاری را در اداره‌ی کشور دارد. آن [طور] که من تصور می‌کنم، به اعتقاد بنده مسئله‌ی تولید فقط مسئله‌ی اقتصاد هم نیست؛ البته تولید برای اقتصاد، حیاتی است؛ تولید داخلی برای اقتصاد کشور و اقتصاد سالم، حیاتی است، لکن فقط این نیست. تولید از لحاظ سیاسی، یک کشور را دارای اعتماد به نفس می‌کند، ملت را دارای احساس عزت می‌کند. اینکه ملت احساس کند که نیازهایشان در داخل کشور خودشان به وسیله‌ی خودشان تأمین می‌شود، برای یک ملت خیلی مایه‌ی عزت و افتخار است؛ تا اینکه ببینند هر چه لازم دارند، بایستی از دیگران بگیرند؛ بایستی از دیگران آن را التماس بکنند؛ [دیگران هم] گاهی بدهند، گاهی هم ندهند؛ و انواع و اقسامش را بدهند؛ یعنی گاهی خویش را بدهند، گاهی پدرش را بدهند؛ اینکه خود یک ملت بتولید کند و تأمین‌کننده‌ی نیازهای خودش باشد، به او اعتماد به نفس می‌دهد، به او احساس عزت می‌دهد؛ پس می‌بینید مسئله‌ی تولید، ابعادی فراتر از ابعاد اقتصادی محض دارد. علاوه بر اینکه تولید می‌تواند بر روی کلیه‌ی شاخصهای اقتصادی کشور اثر بگذارد؛ یعنی تولید می‌تواند در شاخصهای گوناگون مثل تولید ناخالص داخلی، مسئله‌ی اشتغال - که بسیار مسئله‌ی مهمی است - مسئله‌ی عرضه‌ی کالا و خدمات، مسئله‌ی رفاه عمومی جامعه، مسئله‌ی صادرات و تأثیرگذاری فکری و فرهنگی‌ای که صادرات می‌تواند بکند، اثر بگذارد. بعلاوه همان طور که عرض کردیم، تولید داخلی مایه‌ی افتخار ملی است، به افراد جامعه اعتماد به نفس می‌دهد و مانند اینها. بنابراین بیش از این، انسان در باب اهمیت تولید چه بگوید؟ تولید داخلی واقعاً حیاتی است است برای کشور. خوب حالا ما گفتیم جهش تولید؛ چرا می‌گوییم جهش تولید؟ به خاطر اینکه ما از لحاظ تولید عقبیم. این کارهایی که دوستان اشاره کردند که انجام گرفته، کارهای بسیار برجسته و خوبی است، منتها اینها کافی نیست و ما نیاز به توسعه‌ی بیشتر تولید و تقویت بیشتر تولید و پیشرفت بیشتر تولید داریم که حالا من نکاتی را در این زمینه عرض می‌کنم. نکته‌ی اول این است که این را بدانیم که قوی‌ترین دولت‌ها هم قادر نیست بدون مشارکت مردم موتور اقتصاد جامعه را به راه بیندازد؛ هیچ دولتی بدون مشارکت مردم نمی‌تواند اقتصاد کشور را سامان بدهد. بعضی از ساز و کارهای فکری، سیاسی، اقتصادی، مثل نوعی از سوسیالیسم‌ها - البته نه همه‌ی انواع سوسیالیسم - این فکرها را کردند که بتوانند دولت‌ها را متصدی کار اقتصاد کنند [اما] شکست خوردند. امکان ندارد و بدون مشارکت مردم هیچ</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۱۰-۱-۱- حمایت از تولید و تولیدکننده:</p> <p>۱۰-۱-۱-۱- برداشتن موانع و بازکردن میدان برای سرمایه‌گذار، صاحب فکر و تولیدکننده</p> <p>۱۰-۱-۲- تزریق نقدینگی</p> <p>۱۰-۲- بستن منافذ فساد و برخورد با مفسد</p> <p>۱۰-۳- حل مشکل تعطیلی یا زیر ظرفیت کارکردن کارخانه‌ها:</p> <p>۱۰-۳-۱- به کار برگشتن کارخانه‌های راکد و تعطیل شده</p> <p>۱۰-۴- ایجاد پنجره واحد صدور مجوزها:</p> <p>۱۰-۴-۱- توجه به موضوع پیچ و خم‌های عجیب و غریب اداری در اعطای مجوزها</p> <p>۱۰-۵- وارد میدان شدن شرکت‌های دانش‌بنیان</p> <p>۱۰-۶- توجه جدی به مسئله پژوهش که سرچشمه تولید است</p> <p>۱۰-۷- کنترل نقدینگی، خروج آن از سرگردانی و هدایت آن به سمت تولید:</p> <p>۱۰-۷-۱- ضرورت تشکیل هیئت شبانه‌روزی متخصص برای جستجوی روش‌های مدیریت نقدینگی</p>	<p>دولتی نخواهد توانست اقتصاد کشور را سامان بدهد و موتور اقتصاد را آراه بیندازد. بنابراین یکی از مسائل مهم ما باید این باشد که استعداد‌های مردم، ابتکارهای مردم، ظرفیتهای گوناگون مردم را وارد میدان اقتصاد کشور بکنیم. خوب، در عین حال که این کار، کار مردم است، دولت هم وظایف مهمی دارد. دولت که میگوییم، منظور سه قوه است، نه فقط قوهی مجریه؛ یعنی هم قوهی مجریه، هم قوهی مقننه، و هم قوهی قضائیه، به عنوان دولت جمهوری اسلامی، اینها وظایفی دارند که وظایف مهمی است؛ از جملهی این وظایف - که اگر این وظایف را دولت عمل نکند و مسئولین کشور عمل نکنند، جهش تولید صورت نخواهد گرفت- این است که دولت بایستی از تولید و تولیدکننده حمایت کند.</p> <p>در یک جمله میتوان این طور خلاصه کرد: حمایت دولت. خوب این حمایت به چه معنا است؟ بعضی تا میگویم «حمایت»، خیال میکنند باید تزریق نقدینگی کرد. خوب بله، یک جاهایی ممکن است تزریق منابع مالی هم لازم باشد [اما] یک جاهایی هم مضر است. منظور از حمایت، تزریق منابع مالی صرفاً نیست بلکه میدان را باز کردن است. اگر نیروی کار مردمی را، سرمایه‌گذار را، مهندس را، صاحب‌فکر را، کارگر را به عنوان یک دوندۀ پُرشتابی فرض کنیم، شما لازم نیست به او یاد بدهید چه کار کند، او خودش شوق و میل حرکت دارد. شما میدان را باز کنید، موانع را بردارید، زمین را صاف کنید، اجازه بدهید او حرکت خودش را انجام بدهد. اگر چنانچه این کار از سوی دولت انجام بگیرد - که بسیار کار مهمی است و حالا من به بعضی از نمونه‌هایش هم اشاره خواهم کرد- آن وقت این حرکت به صورت صحیحی انجام خواهد گرفت. بنابراین حمایت که میگوییم، یعنی برداشتن موانع. برداشتن موانع مثل چه؟ مثل برداشتن مقررات دست‌وپاگیر. بعضی از مقررات هست که هیچ فایده‌ای ندارد و ضرر هم دارد؛ وجود این مقررات مانع از این است که دستگاه تولیدکننده و دستگاه اقتصادی فعال و مفید بتواند کار خودش را انجام بدهد.</p> <p>یکی از حمایتها که بسیار مهم است، مبارزه با قاچاق است؛ یعنی واقعاً قاچاق یک آفتی است برای کشور که باید به معنای حقیقی کلمه با این آفت مبارزه کرد. یکی از کارهای لازم، منع جدی واردات بی‌رویه است. این همه بنده تأکید کردم بر روی مسئلهی واردات؛ باز هم انسان مبینند به بهانه‌های مختلف یک جاهایی واردات آسورت میگیرد. به ما نامه مینویسند و شکایت میکنند؛ یک دستگاهی میگوید که ما مثلاً فلان وسیله را با زحمت زیادی درست کردیم به نصف قیمت، به یک سوم قیمت، [اما] فلان دستگاه دولتی که به این وسیله احتیاج دارد، می‌رود با تولیدکنندهی خارجی قرارداد میندد، وارد میکند؛ خوب این کار نباید بشود. اگر چنانچه این کار در یک موارد مهمی انجام بگیرد، باید اسمش را گذاشت جنایت، خیانت. البته همیشه این جور نیست، و از روی غفلت گاهی انجام میگیرد، اما گاهی هم واقعاً جنایت و خیانت است.</p> <p>یکی از حمایتها مبارزه‌ی جدی با فساد مالی است. ببینید این دستگاه‌هایی که امروز گزارش دادند - و صدها دستگاه از قبیل اینها- در کشور دارند با سلامت، کار اقتصادی انجام میدهند. اگر شما بخواهید این کسانی که دارند کار سالم اقتصادی انجام میدهند، بتوانند به مقصود برسند، بایستی با آن کسی که از راه فساد، از راه رشوه، از راه اختلاس کار را پیش میبرد، مبارزه‌ی جدی بکنید. با فساد باید مبارزه کرد؛ هم فساد اداری، یعنی فساد کسی که در دستگاه دولتی و مرتبط با مسائل اقتصادی است و هم فساد آن کسی که در کار تولید و در کار فعالیت اقتصادی است.</p> <p>یکی از مسائل، مقابله‌ی جدی با کارشکنی‌های اداری است. بنده سراغ دارم؛ در طول این سالهای متمادی، مگر این را مشاهده کرده‌ایم که مسئول دستگاه، مدیر عالی دستگاه، با کمال علاقه و اخلاص دنبال یک چیزی است، یک کاری را میخواهد انجام بدهد اما آن کار انجام نمیگیرد؛ دستور هم داده میشود، جلسه هم برگزار میکنند، اقدام هم میکنند اما خروجی صفر است؛ علت این است که آن وسط کارشکنی صورت میگیرد. همین که</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۱۱- اصلاح فرایند بودجه‌ریزی (بودجه بندی عملیاتی):</p> <p>۱-۱۱- معیوب و نامتوازن بودن بودجه‌بندی</p> <p>۱۲- باثبات کردن سیاست‌های اجرایی اقتصاد</p> <p>۱۳- استفاده بهینه از ظرفیت منابع طبیعی (گاز، نفت، فلزات، مراتع و جنگل‌ها)</p> <p>۱۴- توجه به قطعه‌سازی</p> <p>۱۵- توجه به موضوع ناهماهنگی در بخش‌های پایین دستی</p> <p>۱۶- حل مشکلات مربوط به نظام و تسهیلات بانکی</p> <p>۱۷- اصلاحات مالیاتی</p> <p>۱۸- حل مشکلات جامعه کارگری و اهتمام به حقوق نیروی کار:</p>	<p>امیرالمؤمنین فرمود «تَمَّ النَّهَايَةُ النَّهَايَةُ»، معنایش این است؛ یعنی صرف اینکه شما مدیر دستگاه هستید و علاقه‌مندید کافی نیست؛ باید کار را دنبال کنید تا از این کارشکنی‌های میان‌راه حتماً جلوگیری بشود. یک مسئله‌ی مهم، رعایت حقوق مالکیت است که این از وظایف قوه‌ی قضائیه است. یک مسئله‌ی مهم پرهیز از کمک به سفته‌بازی و سوداگری‌های زیان‌بخش است که این، قانون لازم دارد و مربوط به مجلس شورای اسلامی است؛ بایستی در قوانینی که وضع میکنند، مراقبت بکنند که به این گونه سوداگری‌ها کمک نشود، بلکه در نقطه‌ی مقابل به فعالیت‌های صحیح کمک بشود. در یک مواردی معافیتهای مالیاتی لازم است، همچنان که در نقطه‌ی مقابل، در یک مواردی وضع مالیات لازم است؛ مثل ثروتهای بادآورده. حالا من البته نمیخواهم اینجا بشمرم؛ موارد زیادی وجود دارد و مشاغلی وجود دارد که اینها ثروتهای بادآورده‌ای را به دست می‌آورند، مالیات هم نمیدهند؛ باید بر اینها مالیات معین کرد. متقابلاً در مواردی باید مالیات را حذف کرد یا کم کرد. در خیلی از موارد تولیدی باید از این قبیل به اینها کمک کرد. بنابراین حمایت واقعی از تولید، که گفتیم دولت باید حمایت بکند، این چیزها و امثال اینها است.</p> <p>و خوب مشاهده کردید در همین قضیه‌ی کرونا خوشبختانه دولت حمایت کرد از مردم، یعنی میدان را باز کردند. اگر دولت میگفت که «هر کس میخواهد مثلاً از این ماسک تولید کند، باید بیاید از ما اجازه بگیرد»، همین یک کار کوچک را اگر انجام میدادند، کافی بود برای اینکه ماسک در کشور تولید نشود؛ [اما] میدان را باز کردند، گفتند هر کس میتواند ماسک تولید کند، تولید کند. [لذا] دستگاه‌ها تولید کردند، کارخانه‌ها تولید کردند، ستاد اجرائی تولید کرد، بنیاد مستضعفان تولید کرد، در خانه‌ها مردم تولید کردند، در مساجد تولید کردند؛ جوری شده که ما الان ماسک زیادتر از اندازه‌ی نیاز در کشور داریم و میتوانیم به دیگران بدهیم؛ این به خاطر آن بود که دولت مانع را برطرف کرد. اگر از این قبیل کارها در بخشهای مختلف انجام بگیرد، بلاشک کمک خواهد کرد.</p> <p>نکته‌ی سوم، مسئله‌ی بهبود فضای کسب و کار است؛ که بنده روی این مسئله‌ی بهبود فضای کسب و کار بارها تأکید کرده‌ام (و همین چیزهایی هم که الان در این بخش دوم عرض کردم [ارجع به] حمایت، کم کردن قوانین و مانند اینها، اینها در واقع مصداقهای بهبود فضای کسب و کار است. من دیدم بررسی‌های کارشناسی‌ای را که برای من نقل کردند که از وزارت اقتصاد برای دفتر ما فرستادند؛ با بررسی‌های کارشناسی که کردند، آنها میگویند که اگر دو اقدام در زمینه‌ی مسائل اقتصادی انجام بگیرد، جایگاه کشور از لحاظ شاخص کسب و کار چهار رتبه تا پنجاه رتبه ارتقا پیدا خواهد کرد؛ این را کارشناسان وزارت اقتصاد میگویند. یکی از این دو کار عبارت است از «ایجاد پنجره‌ی واحد صدور مجوز». یک وقتی بنده در جلسه‌ی با دوستان در همین دولت، دو سه سال پیش گفتیم -الان درست یادم نیست- که کسی که میخواهد مجوز برای یک کار اقتصادی به دست بیاورد، به نظرم حدود سی چهار جا بایستی مراجعه بکند تا بتواند یک مجوز بگیرد؛ آن وقت کاری که باید در ظرف یک روز انجام بگیرد، شش ماه طول میکشد یا گاهی هم تا آخر اصلاً انجام نمیگیرد. یکی از دو کار این است: ایجاد پنجره‌ی واحد صدور مجوزها؛ یعنی همه‌ی دستگاه‌ها بیایند در یک نقطه جمع داشته باشند و کسی که [مجوز] میخواهد، در ظرف نصف روز بتواند مجوز خودش را تحصیل کند و زمان را کوتاه بکند و برود دنبال کارش.</p> <p>دوم، «تشکیل دادگاه‌های تجاری برای رفع اختلافات اقتصادی» که این هم باز مربوط به قوه‌ی قضائیه است؛ گفته‌اند اگر همین دو کار انجام بگیرد، رتبه‌ی کشور از لحاظ فضای کسب و کار، چهار رتبه یا پنجاه رتبه به بالا ارتقا پیدا خواهد کرد؛ خوب اینها مهم است. نکته‌ی چهارم مسئله‌ی ممنوعیت واردات است، که قبلاً اشاره کردم. [البته] ما با واردات مخالف نیستیم، این را خوب همه میدانند، میفهمند؛ مراد [مخالفت با] آن وارداتی است که [مشابهش] یا در کشور تولید میشود یا در کشور امکان تولیدش هست؛ من این را میخواهم</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
	<p>۱۸-۱- دستمزد عادلانه و پرداخت منظم و بدون تأخیر آن</p> <p>۱۸-۲- امنیت شغلی</p> <p>۱۸-۳- بیمه</p> <p>۱۸-۴- آموزش</p> <p>۱۸-۵- خدمات رفاهی</p> <p>۱۸-۶- بهداشت و درمان</p> <p>۱۹- پرهیز از نگاه به بیرون در زمینه اقتصاد و درعین حال ارتباط با بازارهای خارجی</p> <p>۲۰- تشکیل دادگاه‌های تجاری برای رفع اختلافات اقتصادی</p> <p>۲۱- اجرای صحیح و کامل سیاست‌های اصل ۴۴ و تصدی‌گری نکردن براساس سیاست‌های کلی این اصل:</p> <p>۲۱-۱- مشارکت دادن واقعی مردم در اقتصاد</p> <p>۲۲- تشویق به کار عمومی در مقابل انتظار نابجای «مفت‌خواری» و «مفت‌جویی»</p>	<p>۱۸-۱- دستمزد عادلانه و پرداخت منظم و بدون تأخیر آن</p> <p>۱۸-۲- امنیت شغلی</p> <p>۱۸-۳- بیمه</p> <p>۱۸-۴- آموزش</p> <p>۱۸-۵- خدمات رفاهی</p> <p>۱۸-۶- بهداشت و درمان</p> <p>۱۹- پرهیز از نگاه به بیرون در زمینه اقتصاد و درعین حال ارتباط با بازارهای خارجی</p> <p>۲۰- تشکیل دادگاه‌های تجاری برای رفع اختلافات اقتصادی</p> <p>۲۱- اجرای صحیح و کامل سیاست‌های اصل ۴۴ و تصدی‌گری نکردن براساس سیاست‌های کلی این اصل:</p> <p>۲۱-۱- مشارکت دادن واقعی مردم در اقتصاد</p> <p>۲۲- تشویق به کار عمومی در مقابل انتظار نابجای «مفت‌خواری» و «مفت‌جویی»</p>	<p>بگویم؛ نه فقط آنهایی که تولید میشوند [بلکه] آنهایی [هم] که امکان تولیدش هست. یعنی میتوانیم با جلوگیری از واردات، به نیروی فعال و مبتکر داخل کشور کمک کنیم که او شروع کند این کار را انجام بدهد. اگر چنانچه این کار انجام بگیرد، به نظر من این کمک بسیار زیادی خواهد کرد به اینها.</p> <p>گاهی دستگاه‌های اجرایی به بهانه‌هایی راه واردات را بی‌مورد باز میکنند؛ فرض بفرمایید مسئله‌ی رقابت. مثلاً فرض کنید که وقتی گفته میشود چرا اجازه دادید خودروهای خارجی به این شکل بیایند، میگویند آقا رقابت. من میگویم خب شما که میخواهید به وسیله‌ی رقابت، کیفیت را بالا ببرید، تلاش را بگذارید روی بالا بردن کیفیت از یک راه دیگر؛ و آلا شما بیایید تولید داخلی را مشمول زیان مضاعف نکنید به خاطر اینکه میخواهید مثلاً کیفیت را بالا ببرید، این به هیچ وجه درست نیست. جهش تولید، به معنای جهش کمیت هم هست، [و البته] به معنای جهش کیفیت هم هست، هر کدام هم راه‌هایی دارد؛ این را از طریق واردات نخواهید تأمین بکنید. بعضی هم البته مقاصد دیگری دارند، که واقعاً گاهی اوقات میشود که تولید به خاک سیاه می‌نشیند به خاطر واردات بی‌رویه‌ای که نمونه‌های فراوانش را ما داریم؛ کسانی هستند که به ما مراجعه میکنند، البته ما به دستگاه‌های مختلف اینها را ارجاع میدهیم و دنبال میکنیم که ان‌شاءالله تحقق پیدا کند. پس بنابراین نکته‌ی بعدی هم مسئله‌ی ممنوعیت واردات بود در کالاهایی که در کشور تولید میشود، یا امکان تولید دارد. مسئله‌ی بعدی مسئله‌ی جهش کیفیتی است که اشاره کردیم؛ این هم یک اصل مهم است. اگر ما جهش کمی داشته باشیم، [اما] جهش کیفی نداشته باشیم، پیش نخواهیم رفت؛ یعنی اگر جهش کیفی وجود نداشته باشد، در بحث مصرف داخلی هم درمیمانیم؛ یعنی مصرف‌کننده‌ی داخلی وقتی دید که محصول داخلی کیفیت ندارد، به طور طبیعی کشانده میشود به سمت محصول خارجی؛ وقتی مصرف‌کننده وجود داشت، واردکننده هم لامحاله و بدون تردید وجود خواهد داشت و دولت هم معلوم نیست بتواند جلوگیری کند. باید کاری کنیم که مصرف‌کننده‌ی داخلی قانع بشود به اینکه این کیفیت، کیفیت مطلوبی است. خوشبختانه بسیاری از محصولات ما امروز همین جور است؛ یعنی کیفیت تولید داخلی محصولات صنعتی ما در بخشهای مختلف - که من نمیخواهم حالا اسم بخشها را بیاورم، اما میدانیم و می‌شناسیم بخشهای مختلف را - از خارجی بهتر است و در عین حال یک مواردی در این [کالاهای] واردات هست. خب پس بنابراین مسئله‌ی جهش در کیفیت هم خیلی مهم است؛ این در مصرف داخلی تأثیر دارد، در مصرف صادراتی هم تأثیر مضاعف دارد؛ یعنی اگر بخواهیم جنس ما در خارج از کشور رقابت‌پذیر باشد، بایستی کیفیت را بالا ببریم و این خیلی موضوع مهمی است. این هم یک نکته.</p> <p>نکته‌ی بعدی اینکه ما باید امید به کار و تلاش را در کشور روزه‌روز افزایش بدهیم. اینکه من عرض میکنم این برنامه پخش بشود تا مردم ببینند، به خاطر این است که یک عده‌ای دائم دارند مثل زمزمه‌های خطرناک و مضر به گوش مردم میخوانند که فایده‌ای ندارد، نمیتوانیم، امکان ندارد؛ در حالی که امکان دارد، ما خیلی کارهای بزرگ را میتوانیم انجام بدهیم. ببینید، من این را میخواهم عرض بکنم که ما وقتی میتوانیم یک ماهواره‌بر با این کیفیت درست کنیم که بتواند با این سرعت، یعنی ۷۵۰۰ متر بر ثانیه حرکت بکند - یعنی در یک ثانیه هفتونیم کیلومتر - وقتی میتوانیم ماهواره‌ی خودمان را در مدار مورد نظرمان قرار بدهیم، پس باید بتوانیم خیلی از کارهای دیگر را هم انجام بدهیم. آن کسی که امروز این ماهواره‌بر را تولید میکند و این ماهواره را به فضا میرساند، همین آدم، همین نیت، همین دست خواهد توانست چند صباح دیگر همین ماهواره را به مدار ۳۶ هزار کیلومتری برساند که مورد نظر ما است؛ ما میخواهیم ماهواره به مدار ۳۶ هزار کیلومتری [برسد]؛ این قطعاً خواهد شد، این امکان قطعاً دارد.</p> <p>و _____</p> <p>یعنی همین نیتی، همتی، دستی که امروز [ماهواره را] به فاصله‌ی مثلاً فرض کنید ۴۰۰ کیلومتری یا ۴۵۰ کیلومتری میرساند، همین همّت خواهد توانست فردا آن را به</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۲۳- ارتقای دانش و مهارت نیروی کار و سهم آن از عواید بنگاه‌های اقتصادی</p> <p>۲۴- شناسایی و برطرف کردن موانع تولید</p>	<p>۳۶ هزار کیلومتر هم برساند. یعنی وقتی امید بود، وقتی احساس پیشرفت بود، وقتی احساس توانایی بود، این پیش می‌آید؛ عرض من این است. حالا بعضی‌ها میگویند که مثلاً فرض کنید «آقا! اینکه شما اظهار خوشوقتی میکنید که ماهواره پرتاب کردید یا فلان، موجب این نیست که [کشور امنیت پیدا کند]. ماهواره و سلاح و مانند اینها نمیتواند کشور را امنیت بدهد و عمده مسائل اقتصادی است.» خب این کارها راه این حرفها را ما میدانیم، اینها را بلدیم، نه اینکه این را ندانیم. حرف من این است: من میگویم وقتی که میتوانیم در بخش نظامی یا فرض کنید در بخش پرتاب ماهواره‌ی فضائی یک چنین حرکت بزرگی را انجام بدهیم، چرا نتوانیم اتومبیلی، خودرویی تولید کنیم که در صد کیلومتر مثلاً پنج لیتر بنزین لازم داشته باشد؟ دائم متوقف بشویم در اتومبیلی یا خودرویی که مثلاً فرض کنید دوازده لیتر یا ده لیتر یا هشت لیتر مصرف میکند. یعنی این توانایی وقتی در ما وجود دارد، این روحیه‌ی ابتکار وقتی در ما وجود دارد، در همه‌ی بخشهای کشور وجود خواهد داشت؛ هم در بخش صنعتی، هم در بخشهای گوناگون دیگر [نظیر] کشاورزی و خدماتی. حرف ما این است. نکته‌ی دیگر این است که در این جهش تولید، برخی از بخشها، بخشهای پیشرو هستند، به اینها باید اولویت داده بشود. من چند بخش را اینجا ذکر کرده‌ام: مثلاً در بخش نفت، توسعه‌ی ظرفیت پالایشگاهی؛ از قبیل همین پالایشگاه میعاناتی که در بندرعباس افتتاح شد و مراحل بعدی هم دارد که این مراحل بعدی طبعاً ثروت بیشتری را نصیب کشور خواهد کرد. یا مجتمع پالایشگاهی سیراف که ذکر کردند که این مجتمع مهمی است، تأثیرات زیادی خواهد داشت. یا اجرای طرحهای پتروشیمی که گفتند اگر این طرحها انجام بگیرد - آن طور که به من گزارش دادند - محصول ۵۰ میلیون تن، اول به ۱۰۰ میلیون تن، بعد به ۱۳۰ میلیون تن ارتقا پیدا خواهد کرد و از لحاظ ارزش به سه برابر افزایش پیدا خواهد کرد؛ که این مسئله‌ی مهمی است. بخصوص در شرایط کنونی کشور و نیازی که به ارز وجود دارد، این طبعاً چیز بسیار با ارزشی خواهد بود. یا در مورد طرحهای کشاورزی برای افزایش خودکفایی در محصولات اساسی؛ یکی از کارهایی که در بخش کشاورزی حتماً بایستی انجام بگیرد، دنبال خودکفایی بودن در محصولات اساسی است؛ بله، گاهی اوقات ممکن است که قیمت خرید گندم [ارزان‌تر باشد]؛ البته امروز این جور نیست، اما یک وقتی بود که قیمت خرید گندم از بیرون ارزان‌تر تمام میشد برای کشور تا تولید؛ اما در همان شرایط هم تولید اولویت دارد، کماینکه در دنیا همین کار را میکنند؛ یعنی نمیگذارند که کشورشان از لحاظ گندم محتاج بیرون از کشور باشد. مثلاً فرض بفرمایید مثل امروز این عناصر خبیث آمریکا که یک چیزهایی را ممنوع کرده‌اند، آمدیم و طرف مقابل ممنوع کرد؛ خب میکنند دیگر؛ شما باید بتوانید کشور را اداره کنید. پس محصولات اساسی باید در داخل کشور حتماً تولید و خودکفایی بشود. البته امروز مشکل آب را نداریم بحمدالله. یک وقتی مدام میگفتند آب نیست و مشکل آب داریم و کم‌آبی داریم؛ خوشبختانه امروز مشکل کم‌آبی را نداریم، هم نسبت به دیم، هم نسبت به کشت آبی. بنابراین، باید دنبال محصولات اساسی باشیم، مثل گندم، مثل دانه‌های روغنی، مثل گیاهان دارویی، مثل علوفه، مثل آبیان؛ اینها چیزهایی است که بایستی حتماً دنبالشان باشیم؛ همچنین در کشاورزی، آبیاری مدرن، آبخیزداری، آبخوان‌داری و امثال اینها این هم یکی از بخشهای قابل توجه و جزو بخشهای پیشرو است. یکی دیگر از بخشهای پیشرو که توجه ویژه به آنها لازم است، مسئله‌ی زیرساخت‌ها است. خب بحمدالله کشور امروز از لحاظ زیرساخت‌ها خیلی پیشرفته است بلاشک؛ یعنی امروز از لحاظ زیرساخت‌های کشور، مثل بندر، مثل جاده، بزرگراه، سد، و امثال اینها، وضع ما اصلاً قابل مقایسه‌ی با قبل از انقلاب نیست و پیشرفتش فوق‌العاده است؛ لکن در عین حال هنوز احتیاج داریم، هنوز نیاز به زیرساخت‌ها هست؛ مثل بندر، مثل برق، مثل حمل و نقل، و مخصوصاً حمل و نقل ریلی که بسیار بسیار مهم است. یک بخش دیگر پیشرو، مسئله‌ی قطعه‌سازی است که خوشبختانه در گزارشهای امروز هم بخشهای قطعه‌سازی وجود داشت. گاهی اوقات میشود یک ماشین بزرگ به خاطر یک قطعه‌ی</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>کوچک معطل می‌شود که ما آن قطعه را باید از خارج مثل فرض کنید که وارد کنیم. ما روی مسئله‌ی قطعه‌سازی در بخش‌های مختلف قطعه [باید کار کنیم]. حالا این گزارشی که داده میشد، به نظرم عمده [مربوط به] قطعات خودرو بود، اما در همه‌ی قطعات همه‌ی ماشین‌آلات و دستگاه‌های بزرگ، قطعه‌سازی یک مسئله‌ی بسیار مهمی است.</p> <p>یا مسئله‌ی بخش معدن، که ما در بخش معدن خیلی عقبیم و یکی از بخش‌هایی که حتماً نیاز است که به آن توجه بشود، بخش معدن است؛ یا بخش دارو و واکسن، که شنیدیم خوشبختانه کارهای خوبی هم در زمینه‌ی تولید دارو برای این ویروس جدید انجام گرفته یا تحقیقاتی برای واکسن دارد انجام می‌گیرد. حالا در دنیا تبلیغ میکنند که واکسن تا فلان مدت -تا یک سال، تا شش ماه، بعضی میگویند تا فلان مدت- امکان ندارد؛ هیچ معلوم نیست؛ دانشمندان خوب ما، دانشمندان جوان ما، محققین کارآمد ما بنشینند، روی مسئله‌ی واکسن همین ویروس کرونا و تولید واکسن‌های مختلف کار کنند؛ ای بسا که خیلی زودتر از آنها به واکسن دست پیدا کنند و بتوانند از آن استفاده کنند. یکی از بخش‌های مهم، این مسئله است.</p> <p>یا زنجیره‌ی پوشاک و کفش و لوازم خانگی که این هم جزو مسائل پیشرو هست، و کشور در این زمینه البته خوشبختانه توانایی‌های زیادی دارد اما در عین حال با وجود اینکه ما در زمینه‌ی پوشاک از خیلی قدیم، جزو کشورهای پیشرو بودیم و توانایی‌های خیلی خوب و زیادی داشتیم، در زمینه‌ی کفش همین جور، در زمینه‌ی لوازم خانگی در طول این سالها پیشرفتهای خیلی زیادی داشتیم، متأسفانه باز بحث واردات در اینجا چیز مضرلی است؛ به نظر من در این بخشها، جلوی واردات جداً باید گرفته بشود و به این بخش هم به عنوان یک بخش پیشرو و مهم توجه بشود. و خوشبختانه می‌بینیم ما که در همین [یکی دو] سال گذشته، یعنی سال ۹۸ و همچنین سال ۹۷، که احتیاج پیدا کردیم به یک تعدادی کاپشن پسرانه، دخترانه، بچه‌گانه؛ من گفتم اصلاً از بازار نخرید، بدهید درست کنند، تولید کنند، بدوزند. رفتند جنس را تهیه کردند، خیاط را تهیه کردند، مبالغی تولید کردند؛ قطعاً از انواع خارجی‌اش بهتر بود؛ یعنی زیباتر، محکم‌تر و بهتر. خب در داخل این دارد تولید میشود، وقتی که میتوانیم ما در داخل تولید کنیم چرا از خارج وارد کنیم؟ خود من دو تا کاپشن داشتم که گاهی کوه که میرفتیم استفاده میکردم، اینها خارجی بود و سوغاتی برای من آورده بودند؛ اینها را دادم رد شد و گفتم از این داخلی‌ها تهیه بشود.</p> <p>حالا این را هم من اینجا بگویم، متأسفانه تولید پوشاک داخلی ما که یک تولید سابقه‌دار و قدیمی و ریشه‌داری است در کشور و الحمدلله خیلی خوب است، این عیب بزرگ را دارد که رویش بدروغ مارک‌های خارجی را میزنند؛ این کار غلط است. همین کاپشنی که گفتم برای من خریده بودند، من دیدم که روی آن یک چیزی زده‌اند که این تولید خارجی است که دروغ بود؛ خیاطش را می‌شناختم، میدانستیم چه کسی درست کرده و کی درست کرده، و گفتم کنند آن را. بنابراین، یکی از بخش‌های پیشرو هم همین بخش تولید پوشاک است.</p> <p>بنابراین حرکت تولید در کشور بحمدالله آغاز شده؛ ولیکن میخواهم این را عرض بکنم: ما با حرکت معمولی به جایی نمیرسیم، جهش لازم است، حرکت مضاعف لازم است؛ و زمینه‌ی این حرکت مضاعف خوشبختانه در کشور وجود دارد. عناصر بسیار خوب مبتکر، جوانهای آماده‌ی به کار، جوانهای تشنه‌ی کار در کشور وجود دارند، میتوانیم از وجود اینها استفاده کنیم و تولید را به معنای واقعی کلمه جهش بدهیم، و جهش تولید خواهد توانست اقتصاد کشور را احیا کند^۱.</p> <p>- «در حال حاضر، اقتصاد و فرهنگ در صدر فهرست اولویتهای کشور است. در باب اقتصاد، علاوه بر مشکلات عمده‌ی مشهود، باید اذعان کنیم که در دهه‌ی پیشرفت و عدالت، نمره‌ی</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>مطلوبی در باب عدالت به دست نیآورده‌ایم. این واقعیت ناخواسته باید همه را به تلاش فکری و عملی در باب معیشت طبقات ضعیف، به مثابه‌ی اولویت، وادار سازد. توصیه‌ی صاحب‌نظران به ما می‌گوید که راه درست برای این مقصود اصلاح خطوط اصلی اقتصاد ملی یعنی: اشتغال، تولید، ارزش پول ملی، تورم، اسراف و امثال آن است. سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی در این زمینه، راهنمای معتبری است. توجه به تنظیم برنامه‌ی هفتم که در شمار وظایف نزدیک مجلس یازدهم است و نیز توجه به کاهش نقش تعیین‌کننده‌ی نفت خام در منابع مالی دولت که خود فرصت مغتنمی برای ترسیم خط اقتصادی کشور است، توصیه‌ی دیگر اینجانب به شما عزیزان است. در اقدام به وظیفه‌ی نظارتی، تأکید اینجانب بر رعایت تقوا و انصاف و اجتناب از حبّ و بغض‌های شخصی و جناحی است. نه حقی از مدیر و مجری خدوم و زحمت‌کش ضایع شود و نه اغماض و اهمالی بی‌مورد صورت گیرد^۱.</p> <p>- رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنانشان مشکلات فراوان اقتصادی کشور را به «بیماری» تشبیه و درعین‌حال تأکید کردند: به علت بنیه‌ی قوی و قدرت دفاعی، کشور بدون تردید توان غلبه بر این بیماری را دارد، همان‌گونه که دشمنان نیز امروز اذعان میکنند که با وجود سخت‌ترین تحریمها و فشارهای همه‌جانبه نتوانسته‌اند به اهداف ضد ایرانی خود دست یابند. ایشان «تورم، کاهش ارزش پول ملی، گرانی‌های بی‌منطق، مشکلات بنگاه‌های تولیدی و مشکلات ناشی از تحریمها» را از جمله مسائلی خواندند که سختی معیشت را بویژه برای طبقات پایین و متوسط به همراه آورده است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در تشریح برخی ظرفیتهای کشور افزودند: ایجاد هزاران شرکت دانش‌بنیان، اجرای صدها طرح زیربنایی، بهره‌برداری مستمر از طرحهای جدید، پیشرفتهای حیرت‌انگیز در صنایع نظامی و موفقیت‌های تحسین‌برانگیز در مسائل فضائی، نتایج استفاده از بخشی از ظرفیتهای بسیار قوی و گسترده در کشور است. رهبر انقلاب ظرفیتهای معنوی ملت را که در ایمان مذهبی و انقلابی مردم ریشه دارد، مکمل ظرفیتهای فراوان طبیعی، جغرافیایی و تاریخی برشمردند و افزودند: باید ظرفیتهای معنوی را به عنوان عاملی بسیار مهم، مورد توجه و استفاده قرار داد. ایشان «حضور به‌هنگام و فداکارانه‌ی مردم در مقابله با موج اول کرونا»، «خدمات بسیار بارز ملت در نهضت کمک مؤمنانه به خانواده‌های ضعیف» و «حضور باشکوه و خیره‌کننده‌ی مردم در بدرقه‌ی سردار سلیمانی» را نمونه‌هایی از ظرفیت معنوی عمیق ملت ایران دانستند و افزودند: مردم در تجلیل از «مظهر اقتدار ملی و جهادی» ایرانیان یعنی شهید سلیمانی نشان دادند که به مبارزه و مقاومت در مقابل استکبار ایمان دارند و برای قهرمان ملی خود بالاترین ارزشها را قائل هستند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با یادآوری حضور تعیین‌کننده‌ی مردم در مقابله با غائله‌هایی نظیر حوادث سالهای ۷۸ و ۸۸ افزودند: ملت در مقابله با هر حرکت ضد نظام، دشمن را مأیوس میکند و آیا توانایی و ظرفیتی بالاتر از این برای یک کشور قابل تصور است؟ رهبر انقلاب در نوعی جمع‌بندی از این بخش از سخنانشان، بخشی از مشکلات موجود را نیز ناشی از بی‌توجهی و کم‌توجهی مسئولان در طول سالهای مختلف خواندند و افزودند: اگر تفکر خوداتکایی و اعتماد به نفس ملی بویژه در جوانان همچنان رو به گسترش باشد و از بنیه‌ی قوی کشور استفاده شود و امیدهای واهی به بیرون مرزها و شرطی کردن اقتصاد کشور تضعیف شود، من اطمینان کامل دارم که مشکلات اقتصادی قابل حل است^۲.</p> <p>- نکاتی در باب مسئله‌ی اقتصادی. یک جمله در باب مسئله‌ی اقتصادی کشور عرض میکنم. خوب، کشور از لحاظ معیشت عمومی دچار مشکل است؛ یعنی واقعاً معیشت خانوارها دچار مشکل جدی است و مردم مشکل دارند؛ گرانی‌ها و مانند اینها هست، اینها بایست علاج بشود. البته کارهایی که باید انجام بگیرد، ما در جلسات خصوصی به مسئولین گفته‌ایم یا پیغام</p>

۱. پیام رهبر انقلاب به مناسبت آغاز به کار یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی ۱۳۹۹/۰۳/۰۷

۲. بیانات در ارتباط تصویری با نمایندگان مجلس ۱۳۹۹/۰۴/۲۲

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>داده‌ایم؛ بنده با آقای رئیس‌جمهور هم صحبت کرده‌ام و با بعضی از مسئولین دیگر هم دورادور صحبت کرده‌ایم و پیغام داده‌ایم که کارهایی را انجام بدهند؛ حالا این را باز هم میگویم، تأکید میکنم بر اینکه دستگاه‌های مسئول به آن توجه کنند که در همین زمینه‌ی مربوط به مشکل اقتصادی، یک بخش مسائل فوری ما است، یک بخش هم مسائل بلندمدت ما یا میان‌مدت ما است.</p> <p>مسائل فوری عمدتاً مسئله‌ی مهار قیمت‌ها است؛ یعنی تلاش‌هایی [برای آن] باید کرد. متخصصین مسائل اقتصادی معتقدند که این کار ممکن است؛ یعنی کسانی که اهل مدیریت‌های اجرایی در زمینه‌ی اقتصادی هستند معتقدند که میشود قیمت‌ها را مهار کرد. البته گاهی اوقات که قیمت‌ها بالا میرود به خاطر کمبود کالا است؛ لکن در مواردی هیچ کمبودی وجود ندارد، جنس وجود دارد، زیاد هم هست [اما] در انبار آن را نگه میدارند، عرضه نمیکنند، که خب با اینها بایستی برخورد کرد؛ یعنی واقعاً اینها را حتماً بایستی دستگاه‌های ذی‌ربط که عمدتاً دستگاه‌های دولتی هستند — قوه‌ی مجریه، و قوه‌ی قضائیه هم اگر کمکی از او لازم است — وارد بشوند. این یک مسئله است که بازار یک ثباتی پیدا نکند. این حالت که هر روز اجناس یک قیمتی پیدا کنند، برای کشور مضر است.</p> <p>بعد هم مسئله‌ی حفظ ارزش پول ملی است؛ اینکه این ارز همین طور افسار پاره کند و قیمتش روزبه‌روز بالا برود، چیز بسیار بدی است، این جزو کارهای کوتاه‌مدت است که بایستی [مسئولین] انجام بدهند. البته من اطلاع دارم بانک مرکزی تلاش‌های زیادی دارد میکند و ان‌شاءالله موفق هم خواهد شد و این هم به بنده گزارش شده از جاهای مطمئن که این [موضوع] بیش از آنچه دلایل اقتصادی داشته باشد، دلایل امنیتی-سیاسی دارد - نه اینکه دلایل اقتصادی نداشته باشد اما [عمده] دلایل امنیتی و سیاسی است - که خب اگر این [طور] باشد باید جداً مقابله بشود؛ کسانی هستند که به این آتش‌افروزی دامن میزنند. یک مسئله‌ی دیگر هم که جزو مسائل لازم است و آن را هم باز اهل فن و کارشناس‌های ذی‌ربط میگویند که ممکن است، مسئله‌ی هدایت نقدینگی به تولید است. من البته دو سال قبل از این در نماز عید فطر این را گفتم که نقدینگی برای اقتصاد کشور یک خطر بزرگی است، اما همین خطر را میشود تبدیل کرد به سود؛ اگر بتوانیم با تدبیر درست این نقدینگی را به سمت تولید هدایت بکنیم، نه فقط دیگر ضرر ندارد، بلکه سودمند هم خواهد بود. کارشناس‌ها به ما میگویند که این کار ممکن است، میتوان این کار را کرد؛ برنامه‌ریزی لازم دارد، دنبال‌گیری لازم دارد که ان‌شاءالله بایستی انجام بگیرد.</p> <p>یک موضوع دیگر هم موانع جهش تولید است؛ ما امسال را سال جهش تولید معین کردیم و موانعی در اینجا و در سر راه وجود دارد. به من این جور پیشنهاد شده که من حالا مطرح میکنم و آقایان رؤسای محترم سه قوه این را دنبال کنند، بررسی کنند. پیشنهاد شده که یک کارگروه ویژه‌ای از طرف سران سه قوه تعیین شود و این کارگروه که نماینده‌ی جلسه‌ی اقتصادی سران سه قوه است، بروند این موانع را شناسایی کنند و رفع کنند. این را حضرات در جلسه‌شان مطرح کنند و به یک نتیجه‌ای برسند و جداً این را دنبال کنند که موانع جهش تولید چیست که شاید یکی از موانع، همین مسئله‌ی واردات بی‌رویه باشد که بسیار مهم است.</p> <p>اینها کارهایی است که در کوتاه‌مدت بایست به طور فوری و با اولویت انجام بگیرد؛ و همه‌ی دستگاه‌ها هم -دستگاه‌های دولتی، دستگاه‌های خصوصی و شبه‌خصوصی- بایستی همه با هم همکاری کنند که این کار انجام بگیرد؛ لکن اصلاحات اساسی، همان چیزی است که ما دو سال قبل از این به همین جلسه‌ی شورای اقتصادی سران سه قوه ابلاغ کردیم؛ که یکی عبارت است از مسئله‌ی اصلاح ساختار بودجه که خیلی مهم است، یکی مسئله‌ی اصلاح نظام بانکی است، یکی ارتقای سرمایه‌گذاری و اشتغال است. البته از سالها پیش متأسفانه مسئله‌ی سرمایه‌گذاری در کشور تضعیف شده و کار لازم در این زمینه انجام نگرفته؛ از ده دوازده سال پیش، این مشکل وجود داشته در کشور که بایستی جبران بشود؛ این کار جزو کارهای</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>بلندمدت است. یکی هم بهبود فضای کسب و کار است، که البته اینها را ما درخواست کرده‌ایم، آقایان هم تلاش میکنند؛ پیشرفت قابل توجهی نداشته ولی خوب میدانیم چه میخواهیم؛ مهم این است؛ میدانیم دنبال چه هستیم و برنامه اینها است، باید این کارها تحقق پیدا کند؛ این هم یک چند جمله راجع به بحث اقتصاد^۱.</p> <p>- «چند جمله در باب مسائل اقتصادی کشور: خوب گزارشهایی که آقای رئیس‌جمهور و آقایان دادید، عمده متوجه مسائل اقتصادی بود، من هم یک چند جمله‌ای را در این زمینه تذکر میدهم که مورد توجه باشد. اولاً مسئله‌ی تولید. خوب تولید، همان طور که ما هم اشاره کردیم، دوستان هم اشاره کردید، کلید اصلی است برای اشتغال، برای معیشت، برای کاهش تورم، برای ایجاد ارزش پول ملی؛ تولید واقعاً مادر همه‌ی اینها است؛ هر چه میتوانیم در مورد تولید بایستی کار کنیم. ما در این چند سال مکرراً اشاره کرده‌ایم و شعار سال هم که امسال «جهش تولید» است. آنچه من میخواهم روی آن تکیه کنم، این است که تولید یک موانعی دارد؛ این جور نیست که انسان بتواند راحت به سمت افزایش تولید یا جهش تولید که ما گفتیم برود؛ موانعی هست؛ بروید سراغ این موانع، این موانع را برطرف کنید. ممکن است آقایان به ذهنشان بگذرد که خوب موانع در اختیار ما نیست، مثلاً تحریم خارجی است؛ بله، بعضی از موانع این جور است و تحت اختیار ما نیست؛ بحث حبس پولهای نفت ما، حبس امکانات ما، جلوگیری از فروش نفت ما در بخش مهمی و مانع شدن از اینکه چیزهایی را وارد کنیم - ماشین لازم داریم، قطعات لازم داریم - در اختیار ما نیست، لکن بسیاری از موانع هم موانعی است که در درون کشور است و اینها بحد موجب مانع شدن از تولید و موجب جلوگیری از جهش تولید است؛ اینها را میشود برطرف کرد. من چند مورد از اینها را ذکر میکنم. یکی مسئله‌ی واردات بی‌رویه است که ما مکرراً روی این تکیه کرده‌ایم. تولیدکنندگان مکرراً نامه مینویسند، شکایت میکنند، مراجعه میکنند، با بعضی از اینها در تلویزیون مصاحبه میشود و ذکر میکنند؛ [مثلاً] کارخانه‌ای است، یک کالایی را که مورد نیاز کشور هم هست دارد تولید میکند، چشمش به دست مشتری داخلی است - خیلی از مواقع هم این مشتری خود دولت است - در این هنگام می‌بینند که همین کالا از یک طریقی از خارج وارد میشود! حالا ممکن است با امکانات بهتری، مثلاً با قیمت ارزان‌تری، اما موجب ورشکستگی این تولید میشود. این واردات بی‌رویه چیز خیلی خطرناک و مهمی است. گاهی اوقات این واردات، واردات لوکس است؛ یعنی هیچ نیازی به آن نیست. شنیدیم که برای واردات یک نوع گوشتی لوکس آمریکایی در سال ۹۸ حدود نیم میلیارد دلار - این جور گزارش شد به ما - مصرف شده! البته بخش خصوصی این کار را میکند، منتها بایستی دولت جلوی این را بگیرد. این یکی از موانع. یکی از موانع مسئله‌ی قاچاق است. جلوگیری از قاچاق به عهده‌ی خود ما است؛ این را دیگر نمیشود انسان از دیگری توقع داشته باشد. بایستی همه‌ی دستگاه‌های کشور - دستگاه‌های مربوط به قوه‌ی مجریه عمدتاً و دستگاه‌های مربوط به قوه‌ی قضائیه و دستگاه‌های نیروهای مسلح - با همکاری هم، به طور جد جلوی قاچاق را بگیرند، که واقعاً یک رقم تکان‌دهنده‌ای است. این گزارش تحقیق و تفحصی که در اردیبهشت در صحن علنی مجلس خوانده شد، میگوید که حجم قاچاق ۵/۲۵ میلیارد دلار است! این خیلی رقم بالایی است؛ این مربوط به گزارش تحقیق و تفحص مجلس است. یکی از موانع، همین مشکلات قطعات است که مکرراً به ما گفته میشود که مثلاً فرض کنید فلان ماشین فلان قطعه را ندارد، نمیدهند. خوب ما در کشور نهضت قطعه‌سازی داریم که خوشبختانه راه افتاده؛ الان چند سال است که نهضت قطعه‌سازی راه افتاده از طرف بخشهای نیروهای مسلح، وزارت دفاع و بعضی از بخشهای دیگر. خیلی خوب؛ شما قطعات مورد نیاز را به مراکزی که قطعه‌سازی میکنند، به</p>

۱. بیانات در سخنرانی تلویزیونی به مناسبت عید قربان ۱۳۹۹/۰۵/۱۰

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>مراکزی که تحقیق و پژوهش در این زمینه میکنند، ارجاع کنید تا آنها برایتان قطعه را بسازند؛ و میتوانند. من عرض بکنم ما قطعات بسیار ظریف و پیچیده را خوشبختانه توانسته‌ایم بسازیم؛ در نیروهای مسلح، بعضی از قطعاتی که تصور نمیشد که قابل ساخت باشد، خوشبختانه ساخته شد. از این نهضت قطعه‌سازی استفاده بشود. یکی از موانع هم در یک جاهایی بعضی از ناهماهنگی‌ها در بخش‌های پایین‌دستی است. حالا آقایان وزرا در صدر، هماهنگی‌هایی دارند و کارهایی را با هم به‌اتفاق انجام میدهند که گزارش بعضی‌اش امروز داده شد؛ لکن در بخش‌های پایین‌دستی گاهی ناهماهنگی‌های عجیب و غریبی هست. فرض بفرمایید که حالا مثلاً در این گزارش تلویزیونی، یک مصرف‌کننده‌ی فولاد شکایت میکند که ورق فولاد را به من نمیدهند؛ مورد نیازش است، ورق فولاد هم در داخل تولید میشود، خوبش هم تولید میشود. این تولیدکننده‌ی بخش پایین‌دستی فولاد است، مثلاً لوازم خانگی تولید میکند، احتیاج به فولاد دارد. یا مصرف‌کننده‌ی مواد پتروشیمی؛ کارخانه‌جات پایین‌دستی بسیار زیادی هستند که به مواد پتروشیمی احتیاج دارند، اینها مراجعه میکنند که به اینجا به دلایل مختلف فروخته نمیشود یا مثلاً به قیمت‌های گران یا با مشکلاتی [فروخته میشود]. حالا مثلاً فرض کنید شب که در خبرها تلویزیون این را پخش میکند - ما می‌شنویم دیگر؛ بخش‌های خبر را معمولاً همه می‌شنویم - به نظر من آن وزیری که می‌شنود این خبر را، همان شبانه با آن بخشی که از این قضیه شکایت دارد تماس بگیرد، تلفن بزند، برای فردا قرار بگذارند، فردا بروند تا عصری مشکل را برطرف کنند؛ یعنی واقعاً این جور میشود موانع تولید را برطرف کرد. البته بعضی از مشکلات پیچیده‌تر است، بحث صبح تا عصری نیست - بنده یک مقداری مطلع از مشکلات اجرا - لکن بسیاری از آنها واقعاً همین جور است که با یک نشست یک ساعته، دو ساعته و مانند اینها مشکل برطرف میشود. بنابراین، موانع تولید را بایستی برطرف کرد. این هم یک مطلب. یک مطلب دیگر که جزو موانع تولید است و خوشبختانه حالا در گزارشهایی که آقایان دادید اشاره‌ی به این هم شده، مسئله‌ی مجوزها است که حالا می‌گویند زمانش کم شده؛ [این] خیلی مهم است. مجوزها واقعاً پیچ‌وخم‌های اداری عجیب و غریبی دارد؛ حالا گفتند ۷۲ روز، [اما در] مواردی خیلی بیش از ۷۲ روز مجوزها مشکل پیدا می‌کرده. خوب بایستی روی این زمینه کار کرد؛ مسئله‌ی تسهیلات بانکی و از این قبیل که به نظر من بایستی به این توجه کرد؛ برداشت موانع. در حاشیه‌ی مسئله‌ی تولید، من یک نکته‌ی دیگری را عرض بکنم که آن هم بی‌ارتباط به مسئله‌ی تولید نیست و آن مسئله‌ی صادرات مواد خام یا صادرات فلز است که یک نمونه‌اش را قبلاً در مورد نفت گفتیم. یکی از مشکلات ما همین است که ما مواد خام را بدون فراوری و بدون اینکه ارزش افزوده‌اش را برای کشور خودمان، برای سرمایه‌دار خودمان، برای کارگر خودمان فراهم بکنیم، می‌فرستیم خارج. سنگ معدنی قیمتی ما می‌رود خارج، آنجا فراوری میشود و فروخته میشود؛ گاهی هم همان سنگی که ما خامش را دادیم رفته، دوباره با چند برابر قیمت به داخل آورده میشود! من مکرراً راجع به مسئله‌ی معدن، راجع به همین سنگهای ذی‌قیمتی که در کشور ما هست و گاهی آن طوری که شنفتم بعضی از اینها در دنیا بی‌نظیر یا کم‌نظیر است، تأکید کرده‌ام. یا فرض بفرمایید خاک جزیره‌ی هرمز - این خاک باارزشی که جزیره‌ی هرمز دارد - زعفران جنوب خراسان، خرما، مناطق گرمسیری. خوب خرما، ایران [واقعاً بی‌نظیر است]. یک وقتی چند سال قبل از این، یکی از کشورهای عربی یک بسته‌ی خرما هدیه فرستاده بود برای ما، به عنوان هدیه‌هایی که می‌فرستند؛ بنده آوردم و در هیئت دولت آن وقت نشان دادم، گفتم این به اصطلاح مصداق کامل «زیره به کرمان بردن» است! مرکز خرما، دنیا و بهترین خرما، دنیا اینجا است، آن وقت او برای ما فرض کنید که خرما را [هدیه می‌فرستد]؛ منتها او در بسته‌بندی بسیار زیبا و شکیل، ما گاهی اوقات داخل حصیر و در بسته‌های [دیگر]. حالا اخیراً یک مقداری بسته‌بندی‌ها بهتر شده، اما بایستی این دنبال بشود؛ این هم مهم است. چند شب پیش تلویزیون راجع به گشنیز میگفت که گشنیز را به صورت فلز می‌برند خارج و با قیمت‌های بسیار زیادی بعد از فراوری در دنیا فروش می‌رود. پس یک نکته‌ای که ما در باب</p>			

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>مسائل تولید خواستیم عرض بکنیم، مسئله‌ی برداشتن موانع تولید است که اینها است. موضوع دومی که در زمینه‌ی مسائل اقتصاد می‌خواهم عرض کنم — که این هم باز به نحوی به تولید برمیگردد — مسئله‌ی سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذاری یک موضوع خیلی مهمی است برای ایجاد رونق اقتصادی، برای افزایش تولید، برای جهش تولید. اساس کار، سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذاری در کشور ما سالها است که اختلال پیدا کرده؛ یعنی واقعاً سرمایه‌گذاری لازم انجام نمیگیرد. آنچه در این زمینه باید انجام بگیرد اهتمام به سرمایه‌گذاری است. حالا آن طور که در ذهن من هست -در گزارشها هست، به ما هم گزارش کرده‌اند- شاید به نظرم حدود ده سالی است که ما از لحاظ سرمایه‌گذاری عقبیم و ضعیفیم. چند کار لازم باید انجام بگیرد: اولاً یک کار اولی و ابتدائی که خیلی مهم است، این است که ما در یک بخشهایی سرمایه‌گذاری‌های کلانی کرده‌ایم که تمام نشده، یا نیمه‌کاره رها شده، یا با کندی پیش می‌رود؛ اولین کار این است که ما این سرمایه‌ها را زنده کنیم، احیا کنیم، یعنی این سرمایه‌گذاری را به کمال برسانیم؛ چون سرمایه‌گذاری وقتی نصفه‌کاره میماند، معنایش این است که از کیسه‌ی کشور و ملت و دولت یک پولی، یک جایی صرف شده و لکن بازده ندارد؛ باید این را به بازده برسانیم که مردم از این سرمایه‌گذاری استفاده کنند. و باید هیچ طرح بزرگ سرمایه‌گذاری در کشور بلا تکلیف نماند که این در درجه‌ی اول از وظایف [سازمان] برنامه و بودجه است و [بعد] دستگاه‌های مختلف. مطلب دوم این است که سرمایه‌گذاری را تشویق کنید؛ چون سرمایه‌گذاری عمدتاً باید به وسیله‌ی بخش خصوصی انجام بگیرد. دولت صرفاً در آنجایی که بخش خصوصی یا نمیتواند یا رغبتی ندارد یا بازدهی برای بخش خصوصی ندارد میتواند سرمایه‌گذاری کند؛ سرمایه‌گذاری را بخش خصوصی باید انجام بدهد. بخش خصوصی هم امروز امکانات دارد؛ یعنی امروز پول در کشور کم نیست؛ می‌بینید دیگر که بحث نقدینگی و چند برابر شدن نقدینگی سر زبانها است؛ بنابراین پول هست؛ باید سرمایه‌گذار تشویق بشود به سرمایه‌گذاری. تشویق هم راه‌های مختلفی دارد، راه‌هایی هست که برای کسی پنهان نیست: مشکلات مالیاتی برطرف بشود، مشکلات مجوزها برطرف بشود، مشکلات تسهیلات بانکی برطرف بشود؛ اینها کارهایی است که همه بلدند [منتها] باید بنشینید، اهتمام کنید، ان‌شاءالله این تشویقها انجام بگیرد. این هم یک مسئله است. این مسئله‌ی هدایت نقدینگی را من یک بار دیگر هم در مرکز عمومی گفتم، (۳) خصوصی هم به مسئولین مکرر گفته شده که ما این نقدینگی موجود را به سمت تولید هدایت کنیم. البته من در سال ۹۷ در همین جلسه‌ی هیئت دولت و هفته‌ی دولت گفتم که یک هیئت شبانه‌روزی متخصص معین بکنید که بنشینند روشهای مدیریت نقدینگی را جستجو [کنند]؛ (۴) این نقدینگی موجود باید مدیریت بشود و هدایت بشود به سمت تولید که این کار آسانی نیست، کار مشکلی است، روشهای ویژه‌ای لازم دارد؛ من گفتم یک هیئت بنشینند و این کار را انجام بدهند. من نمیدانم این هیئت تشکیل شده یا نشده؛ به هر حال اگر نشده، باز هم زمان باقی است و ان‌شاءالله این کار انجام بگیرد تا اینکه نقدینگی موجود سرازیر بشود به سمت قسمت واقعی اقتصاد و به تولید برسد. این هم یک موضوع. ارتباط دارد؛ عمدتاً این است لکن یک چیزهایی هم در حاشیه‌ی این وجود دارد. البته اگر ما بتوانیم تولید را تقویت کنیم، پول ملی به طور طبیعی تقویت خواهد شد؛ اگر بتوانیم بنیه‌ی اقتصاد را قوی کنیم، پول ملی طبعاً تقویت خواهد شد و تقویت پول ملی در امر معیشت مردم یک تأثیر فوق‌العاده‌ای دارد دیگر؛ تأثیر مستقیم در امر معیشت مردم دارد، لکن در کنار آن کارهای بلندمدت -که تقویت بنیه‌ی اقتصادی کار کوتاهمدتی نیست- بعضی از کارهای کوتاهمدت هم وجود دارد. یکی اینکه مشخص شده است که دخالتهای بدخواهانه‌ای در کار ارز میشود که اینها در کاهش قیمت پول ملی و ارزش پول ملی تأثیر میگذارد. بعضی از دخالتها، دخالتهای بدخواهانه است؛ بعضی بدخواهانه نیست، [بلکه] سودجویانه است. اعلام شد که ۲۷ میلیارد دلار پول صادراتی است که برنگشته؛ خوب این مسئله‌ی مهمی است. البته گاهی اوقات این برنگشتن به خاطر یک عوامل منطقی است که برنمیگردد، اما گاهی هم به خاطر این است که مثلاً فرض کنید این</p>

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>پول راه این ارز را این جناب، برده در فلان کشور زمین خریده، ملک خریده، آنجا رفته کارهایی مانند اینها کرده؛ این قابل قبول نیست. حالا گزارشهایی در این زمینه هست که در یکی از کشورهای همسایه‌ی ما، بیشترین تعداد ملکی که خریداری شده، مربوط به ایرانی‌هایی است که آنجا ملک خریده‌اند؛ خب این اصلاً قابل قبول نیست. یا اگر بخواهند این را صرف کنند برای واردات کالاهای غیر لازم، یا کالاهای لوکس و بکلی غیر مورد انتفاع که نمونه‌اش را عرض کردم: یک گوشی تلفن لوکسی را از آمریکا آورده‌اند و نیم میلیارد، پانصد میلیون یورو صرف این کار بشود؛ حالا تعجب هم میکنم که چطور آنها که این همه تحریم میکنند ما را، این یکی را و امثال اینها را ما در تحریم نداریم؛ اینها واقعاً کارهایی است که قابل قبول نیست. یکی این است، یکی هم برخی از تصمیم‌های نسنجیده‌ی بعضی از دستگاه‌ها است. البته خوشبختانه بانک مرکزی فعالیتهای خوبی را در این زمینه انجام داده و شروع کرده و دنبال میکنند که همه هم باید به آن کمک کنند؛ به نظر ما همه‌ی دستگاه‌های دولتی باید به بانک مرکزی کمک کنند؛ چون مباحثاً مسئله‌ی پول و ارز، کاهش ارزش پول یا افزایش ارزش پول به سیاستهای آنها ارتباط پیدا میکند؛ لذا همه باید کمک کنند تا بانک مرکزی بتواند کارش را انجام بدهد. خوشبختانه کارهای خوبی هم دارد انجام میشود. یکی از مسائلی که اینجا به ما گفته شده و بنده هم چندبار به بعضی از مسئولین ذی‌ربط همین را تذکر داده‌ام، راه‌اندازی سامانه‌های اطلاعاتی است که در این زمینه وجود دارد که اجرای این سامانه‌ها مدتها و چند سال است تصویب شده؛ بعضی‌ها پیش هم راه‌اندازی شده، لکن بعضی هم راه‌اندازی نشده. راه‌اندازی سامانه‌های اطلاعاتی و متصل کردن آنها به یکدیگر، به دولت کمک میکند برای اینکه بتواند اطلاعات لازم را در این زمینه به دست بیاورد. این هم مثل سامانه‌ی صدور مجوزهای سرمایه‌گذاری، سامانه‌ی مالیات، سامانه‌ی مبارزه‌ی با قاچاق کالا و ارز، سامانه‌ی مربوط به پولشویی خیلی مهم است و برای هر ساختاری که شما بخواهید اصلاح بکنید، این سامانه‌ها ضروری است؛ علاوه بر اینکه به طور جاری هم به شما کمک میکند. یک موضوع دیگر در زمینه‌ی مسائل اقتصاد که به نظر من موضوع مهمی است و در [این] زمینه، آخرین موضوعی است که عرض میکنم، این است که در مسائل اقتصادی کشور، اقتصاد کشور را مطلقاً به تحولات خارجی نباید پیوند زد؛ یعنی شما برنامه‌ریزی اقتصادی را مطلقاً موقوف و منوط نکنید به اینکه تحریمها برطرف بشود، یا کاهش پیدا کند؛ نه، فرض را بر این بگذارید که تحریمها بنا است ده سال بماند. برنامه‌ریزی اقتصادی بایستی بر اساس امکانات درونی و - همان طور که بارها گفتیم - درون‌زایی و به ظرفیتهای داخلی تکیه کردن، انجام بگیرد. این درست نیست که مثلاً فرض کنید ما بگوییم اگر چنانچه انتخابات فلان کشور، فلان جور شد، مثلاً این جور میشود؛ نه نخیر، انتخابات آنجا هر جور میخواهد بشود. ما بایستی برنامه‌ی اقتصادی کشور را با توجه به مسائل درونی کشور، با توجه به امکانات خودمان برنامه‌ریزی کنیم؛ واقعاً یک خطای راهبردی است که ما مسائل اقتصادی را منوط کنیم به تحولات خارجی. و نباید تکیه کرد به مسائل خارجی؛ [که] آنها هر جور بخواهند، تصمیم بگیرند. ممکن است یک روز تصمیم خوبی بگیرند، ممکن [هم] هست تصمیم بدی بگیرند؛ اگر تصمیم خوبی بود از آن استفاده خواهیم کرد، لکن این جور نیست که برنامه‌ی اقتصادی‌مان را موقوف کنیم به اینکه آنها چه جوری تصمیم بگیرند. این هم مسئله‌ی مهم دیگر^۱.</p> <p>- «حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، اقتصاد را موضوع اصلی کشور خواندند و افزودند: اینکه در سال‌های اخیر شعار هر سال، موضوعی اقتصادی انتخاب شده، به همین دلیل است. ضمن آنکه معیشت مردم حتماً دچار تنگی شده و در ماه‌های اخیر نیز کرونا، مشکلات را بیشتر کرده است.... حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سپس با بیان بعضی از راه‌حل‌های پیشنهاد شده کارشناسان</p>

مستندات	مهم‌ترین محورها	موضوع	ردیف
<p>و متخصصان در چهار سرفصل «کسری بودجه»، «افزایش سرمایه‌گذاری دولتی و نهادهای عمومی»، «جهش تولید» و «حمایت از قشرهای ضعیف» ابراز امیدواری کردند که با اجرای این راهکارها، آثار مثبتی در اقتصاد کشور و زندگی مردم پدید آید.</p> <p>حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به اینکه با وجود برخی کارها، شعار سال در حد انتظار تحقق نیافته، افزودند: کارشناسان بخش‌های دولتی و غیردولتی برخی راهکارهای عملیاتی مشخص را برای جهش تولید پیشنهاد کرده‌اند از جمله: «افزایش تولید خودرو با اتکاء به ظرفیت قطعه‌سازان داخلی»، «افزایش تولیدات صنعت نفت با تکیه بر دانش‌بنیان کردن صنایع نفتی» و «افزایش تولید خوراک دام و دامه‌های روغنی». «رهبر انقلاب همچنین بر «ضرورت حمایت از قشرهای ضعیف» تأکید کردند و افزودند: اقتصاد خانواده‌ها به علت رکود تورمی در چند سال اخیر به شدت تحت فشار بوده و اکنون نیز کرونا بر مشکلات افزوده و دشواری‌های جدی معیشتی برای گروه‌های زیادی از مردم به وجود آورده است که باید در این زمینه اقدامی جدی انجام داد. ایشان «ایجاد نظام متمرکز تأمین اجتماعی برای آحاد مردم» و «ایجاد پایگاه ملی ایرانیان با اتصال پایگاه‌های مختلف اطلاعاتی به یکدیگر» را از جمله پیشنهادهای کارشناسان برای کاهش مشکلات مردم برشمردند^۱.</p> <p>- «و مسئله‌ی کرونا در وضع معیشت مردم هم مؤثر است؛ یعنی این را باید بدانیم. می‌بینید که کرونا چه مشکلاتی را برای معیشت مردم فراهم کرده؛ اگر چنانچه این ادامه پیدا کند، همین طور بدتر خواهد شد و ادامه پیدا خواهد کرد و مشکلات بیشتر خواهد شد؛ باید هر چه زودتر بتوان کلک این بلای طبیعی بزرگ را کند. متأسفانه امروز وضع معیشت مردم خوب نیست؛ این غصه‌ی بزرگی است برای ما. گرانی‌ها زیاد است؛ شما ملاحظه کنید شب عید، قیمت میوه و مانند اینها خیلی گران است؛ میوه فراوان اما قیمت‌ها بسیار بالا. متأسفانه اسود حاصل از [این قیمت‌ها به جیب باغدار هم نمی‌رود که ما مثلاً بگوییم یک قشر زحمت‌کشی یک سودی می‌برند؛ نه، متأسفانه این سود را دل‌لها و واسطه‌ها و این دست‌های وسط و سودجو می‌برند و به باغدار چیزی نمی‌رسد، به مردم هم که ضرر می‌رسد؛ بنابراین بایستی مسئولین محترم این مشکل معیشتی مردم و مشکل گرانی را هم حل کنند. و این ممکن است، راه‌حل دارد؛ بنده در جلسات متعدّد این را تذکر داده‌ام و نظرات و راه‌حل‌هایی که کارشناسان در این زمینه گفته‌اند، مطرح کرده‌ایم و بیان کرده‌ایم؛ راه‌حل دارد؛ ان‌شاءالله که بتوانند اینها را انجام بدهند^۲».</p>			

۱ . بیانات رهبر انقلاب در جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی ۱۳۹۹/۰۹/۰۴

۲ . بیانات پس از کاشت نهال در روز درختکاری ۱۳۹۹/۱۲/۱۵